

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmiński, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu 6w Marcini 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 464 A

Poznań, wtorek dnia 11 października 1932

Rok XXVII

Poznań, 10 października.

Obóz narodowy a społeczeństwo

W dniu wczorajszym w całym kraju odbyły się potężne, manifestacyjne zebrania, zwołane przez władze Stronnictwa Narodowego. Ze wszystkich stron nadchodzą wiadomości o świetnym ich przebiegu. Wszędzie uczestniczyły w nich tłumy, (w Poznaniu np. zgłosiło się po karty wstępu około 5 tysięcy osób, a uzyskało je 2 i pół tys.), wszędzie panował ten sam entuzjazm i ten sam zapał, wszędzie z przemówień, jak i z nastroju biła siła, wypływająca z głębokiego przekonania i z wiary w słuszność głoszonych haseł i ideałów.

Jednoczesne zmanifestowanie tej siły w całym kraju było nowym świadectwem żywotności obozu narodowego, jego ścisłego zrośnięcia się z życiem całego społeczeństwa.

Ci, którzy przed paru laty mówili i pisali o „dogorywającym” obozie narodowym, dziś mogą się przekonać, że jest on najliczniejszym i najbardziej żywotnym — jak pisał paryski „Temps” — niezależnym ugrupowaniem politycznym.

Możemy oświadczyć z dumą, że obóz narodowy, choć władzą nie rozporządza, nigdy może w Polsce niepodległej nie był tak silny niezłomnością swego ducha, jak obecnie, kiedy należenie do niego trzeba okupywać dużą ofiarnością, bezinteresownością, a nawet niejednokrotnie osobistym narażeniem się. Niema w naszych szeregach karierowiczów, niema ludzi koniunktury i oportunistów, są natomiast ideowcy i ludzie z charakterem. System pomajowy i jego walka z obozem narodowym spowodowały tylko odczepienie się od niego wszelkiej miernoty. Trafnie też ocenił, ku swemu przerażeniu, sytuację „Berliner Tageblatt”, pisząc niedawno, że rząd dusz w dziedzinie politycznej sprawuje obóz narodowy.

Niewątpliwie o wielkim powodzeniu haseł narodowych decydował program Stronnictwa Narodowego oraz trafna i przewidująca jego polityka w kraju i w parlamencie, ale nie te względy sprawiły, że ruch narodowy w Polsce przybrał charakter żywiołowy i rozmiary tak imponujące.

Rozwój swój zawdzięcza obóz narodowy wysunięciu na czoło swoich zainteresowań — spraw moralnych, ideowych i zasadniczych. One też porywają starsze i młodsze społeczeństwo. One najsilniej wiążą i najpewniej prowadzą do zwycięstwa.

Wczorajsze zebrania były tego najlepszym dowodem. W samej Wielkopolsce, której wrogowie insynuują materializm, nietyle sprawy gospodarcze, ale właśnie zagadnienia wyższe, moralne i ideowe, znajdują najsilniejszy odźwięk.

Wczoraj w Poznaniu sala Apollo grzmiała oklaskami, gdy padały słowa o konieczności przestrzegania prawa i zasad sprawiedliwości przez wszystkich, o znaczeniu sił moralnych w kraju, o

Rozmowy anglo-francuskie w sprawie rozbrojenia

Wyjazd Herriota do Londynu? — Niezwykła tajemnica otacza wymianę zdań premierów — Prasa angielska o francuskim planie rozbrojeniowym

Paryż, 10. 10. (PAT). Między Paryżem a Londynem toczą się rokowania, mające na celu podjęcie prac konferencji rozbrojeniowej.

Koła francuskie zachowują zupełne milczenie co do tych rozmów między Herriotem a Tyrrellem, jest jednak rzeczą widoczną, że Herriot stoi w dalszym ciągu na stanowisku, które przedstawił w swej odpowiedzi na zaproszenie Mac Donalda. Każdy program zrównania zbrojeń musi być omawiany jako zagadnienie bezpieczeństwa przez konferencję rozbrojeniową przy udziale wszystkich państw zainteresowanych. Panuje tu pogląd, że jeśli Mac Donald uważa za potrzebne wcześniejsze porozumienie się z Herriotem, to ten ostatni chętnie uda się do Londynu.

Paryż, 10. 10. (PAT). Wielkie zainteresowanie wywołała tu wiadomość, że premier francuski wyjechał do Londynu.

Sfery oficjalne zachowują narazie ścisłe milczenie w tej sprawie. Najbliższe otoczenie premiera ani nie potwierdza tych pogłosek, ani też nie zaprzecza ich prawdziwości.

Zdaniem „Figaro” premier francuski po niedośnięciu do skutku konferencji 5 premierów przypuszcza prawdopodobnie, że podrażniona ambicją angielskiego kolegi da się złagodzić w czasie spotkania w cztery oczy.

Dziennik wyraża zapatrywanie, że tego rodzaju spotkanie jest zasadniczo niebezpieczne dla tego, który występuje z inicjatywą i ma sobie coś do zarzucenia. W podobnej sytuacji znajduje się obecnie Herriot.

Londyn, 10. 10. (PAT). Nowy francuski plan rozbrojeniowy, przypisywany Herriotowi nie zyskał w Londynie poparcia.

„Times” pisze, że Liga Narodów

jest zbyt jeszcze słabą instytucją, aby można jej było podporządkować samoloty i tanki co proponuje Francja.

„Daily Telegraph” ostro atakuje plan francuski, jako nawrót do proto-

kółu genewskiego twierdząc, że Wielka Brytania nigdy nie zgodzi się na pozostawienie określenia napastnika jakiemukolwiek trybunałowi, gdyż prawo to rezerwuje tylko dla siebie.

Oberwanie się chmury w Nicei

Niżej położone części miasta znalazły się pod wodą

Paryż, 10. 10. (Tel. wł.) W nocy z soboty na niedzielę nastąpiło nad Niceą oberwanie się chmury, które wyrządziło olbrzymie szkody.

Na miasto spadły tak olbrzymie masy wody, że niżej położone parki i ogrody przekształciły się formalnie w jeziora, a niektóre ulice — w wartkie potoki, rwące z szumem również poprzez chodniki.

Ulica Candia zalana całkowicie, a woda dochodziła do metra głębokości wdzierając się do piwnic i suterren.

Na przedmieściu Cimiez pod naporem fal runął mur ochronny a za nim osunęły się masy ziemi, które straciły oparcie. Kilka małych domków uległo zniszczeniu.

Strat nie można narazie ocenić, bowiem woda nie wszędzie jeszcze opadła i niewiadomo, czy nie podmyła jakiejś większej budowli. Nagła ulewa wywołała zaniepokojenie w całym mieście, zwłaszcza, że była połączona z silną wichurą.

Wybory bez końca w Niemczech?

Berlin, 10. 10. (PAT.) W prasie poniedziałkowej przedrukowano artykuł, ogłoszony przez czasopismo „Die Tat” utrzymujący, że wybory w dniu 6 listopada br. nie będą miały znaczenia politycznego dla stosunków parlamentarnych, gdyż zgóry przewidywać należy, że parlament, który nie zdoła wytworzyć dostatecznej większości, znów rozwiąże się i rozpisze nowe

wybory w lutym przyszłego roku, zapewne już według okrojonej ordynacji wyborczej.

Do powyższej wiadomości przywiązują dużą wagę ze względu na to, że — jak zaznacza prasa — redakcja czasopisma „Die Tat” pozostaje w bliższych stosunkach z kołami, zbliżonymi do min. Reichswehry.

„Sanatorzy” pomiędzy sobą

Warszawa, 10. 10. (Tel. wł.) Dziś z rana przed sądem grodzkim toczył

się proces wojewody Grażyńskiego przeciwko Władysławowi Studnickiemu, który podczas zebrania komisarzy spisowych w ministerjum spraw wewnętrznych wyraził się publicznie o wojewodzie Grażyńskim:

„To, co wojewoda Grażyński robił na Śląsku jest prowokacją i uważam go za największego szkodnika Polski”.

Wobec tego Grażyński skierował skargę do sądu. Na dzisiejszej rozprawie zastępca oskarżonego adw. Rudziński oświadczył gotowość przeprowadzenia dowodu prawdy i dlatego zażądał dopuszczenia świadków Wojciecha Korfantego, marszałka sejmu śląskiego Wolnego, posłów Regera i Roguszczyka, posła śląskiego Ulitza, oraz zmarłego adw. Śmiarowskiego wzgl. jednego przedstawiciela z jego kancelarii.

Świadkowie ci mieliby ustalić szereg faktów, z którychby wynikała prawdziwość zarzutów oskarżonego.

Pomimo protestu prokuratora, który wystąpił przeciwko dopuszczeniu Korfantego, oraz sprzeciwu zastępcy oskarżyciela sąd postanowił dopuścić świadków dla przeprowadzenia dowodu prawdy. Wskutek tego rozprawę odroczone i dalszy ciąg jej nastąpi za 2 do 3 miesiące. (w)

Burza na wybrzeżu

Gdynia, 10. 10. (Tel. wł.) W nocy z soboty na niedzielę szalał tu gwałtowny południowo-wschodni sztorm. Olbrzymie fale przewalały się przez falochron. W porcie wojennym zerwał się z cum statek „Łódź”, przeznaczony na bazę dla załóg łodzi podwodnych i tylko z wielkim trudem powtórnie przymocowano go do nabrzeża.

Rozruchy komunistyczne w Hiszpanji

Strajk generalny w mieście Llerena — Komuniści są narazie panami sytuacji

Madryt, 10. 10. (PAT). Robotnicze organizacje komunistyczne proklamowały strajk generalny w mieście Llerena, (miasteczko w Estremadurze, prow. Badajoz w zach. Hiszpanji. — Red.), który przybrał charakter rewolucyjny.

Komitet strajkowy kazał zamknąć wszystkie sklepy i usiłował opanować transport chleba, przeznaczony dla ludności. Gwardja cywilna była zmuszona do użycia broni.

Pomimo strzelaniny tłum nie ustępował i przybierał coraz groźniejszą postawę, co zmusiło gwardzistów do ustąpienia.

Nadejście posiłków przyczyniło się do polepszenia sytuacji, jednak dotychczas nie nastąpiło zupełne uspokojenie. Gwardziści patrolują ulice grupkami po kilku żołnierzy, ponieważ na pojedynczych gwardzistów napadają strajkujący.

Wielki pożar w zakładach nafty

La Rochelle, 10. 10. (PAT). Z nieustalonych dotychczas przyczyn wybuchł nagle pożar w wielkich składach nafty. Płomienie ogarnęły liczne zbiorniki, zawierające przeszło 3 mil. litrów nafty i benzyny.

Pożar, który rozpoczął się popołudniu trwał do późnej nocy. W akcji ratunkowej brały udział wszystkie od-

działy straży ogniowej, wspomagane przez wojsko.

Wysiłki ratujących miały głównie na celu zapobieżenie, aby płomień nie rozszerzył się na znajdujące się w pobliżu zakłady przemysłowe. (La Rochelle — stolica dep. Charente Inférieure we Francji zach., port nad Atlantykiem. — Red.)

potrzebie obrony ideałów w życiu publicznym. Z niezwykłą mocą reagowano na słowa o roli dzielnicy zachodniej w państwie, którą dotąd z wielu stron zapoznawano.

Przejmowano się silnie tem wszystkim, co dotyczyły młodego pokolenia

i jego niezłomnej walki o zwycięstwo programu narodowego.

Program ten zwycięży niewątpliwie. Obóz narodowy, będący wyrazem najżywoźniejszych sił narodu, patrzy ze spokojem, z wiarą i optymizmem w przyszłość Polski i swojej w niej roli.

50-letnie doświadczenie

OSRAMÓWKI

są produkowane w naszej fabryce w Pabjanicach

uczyniło „Osramówki” niezwykle cenionymi żarówkami. Dzięki stałej współpracy setek uczonych „Osramówka” stała się wyrobem pierwszorzędного gatunku. Dzięki nowoczesnym, nadzwyczaj udoskonalonym metodom fabrykacji, uzupełnianym jeszcze przez stałą ścisłą kontrolę otrzymuje konsument za wydany pieniądz pełną jego równość. Kupujcie przeto „Osramówki” które można nabywać w sklepach elektrotechnicznych.

Po co?

(W) W prasie „sanacyjnej”, także poznańskiej, pojawiły się doniesienia, jakoby przy głosowaniu nad wyborem nowych członków Rady Ligi Narodów przeciwko Polsce głosowały cztery państwa: Niemcy, Szwecja, Węgry oraz Czechosłowacja. Zaraz nazajutrz po ogłoszeniu tego doniesienia pojawiło się wyjaśnienie póruządowej „Iskry”, tłumaczące że wskutek tajności głosowania nie jest możliwe ustalenie, kto jak głosował. Mimo to w warszawskim „sanacyjnym” „Expressie Porannym” wrócono do tego tematu i zaatakowano Czechosłowację.

Taktyka taka jest wręcz niezrozumiała. Jest rzeczą znaną, że przed sesją wrześniową Ligi Narodów omawiano sprawę wyborów do Ligi. Wysłanie kandydatów Polski i Czechosłowacji odbyło się po obopólnym porozumieniu i ustaleniu wzajemnego poparcia. „Lidove Noviny” ogłosiły właśnie feljeton swego korespondenta genewskiego o przyjęciu u min. Zaleskiego w Genewie przed wyborami, gdzie wymieniono osobistości, jakie na przyjęciu były obecne. Oczywiście byli tam przedstawiciele delegacji czeskosłowackiej. Po wyborach odbyło się u p. Zaleskiego posiedzenie przy udziale delegatów: Grecji, Jugosławii, Rumunii i Czechosłowacji, po-

święcone ujednostajnieniu stanowiska tych państw w sprawie mniejszości narodowych; państwa te zajęły front jednolity.

Głosowanie Niemiec przeciwko Polsce jest zupełnie naturalne. Głosowanie Węgier jest również zrozumiałe, gdyż Węgry są wykonawcami instrukcji berlińskich. Przypuszczenie, że głosowała także Szwecja przeciw Polsce jest prawdopodobne, gdyż państwa skandynawskie na terenie międzynarodowym zachowują linię filoniemiecką. Dowodem tego jest poparcie stanowiska Niemiec w sprawie mniejszości przez Norwegów.

Zakrawa to na jakąś grubą intrygę, i to bardzo niezręczną, każdy bowiem orientuje się, że tacy realni, jak Czesi, politycy nie mieliby żadnego interesu w wykonywaniu psikusów, jak ten im imputowany. Niezrozumiałą jest cel takiej intrygi. Wychodzi on bowiem na korzyść tylko stronie trzeciej — Niemcom.

Jak słychać, ze strony poselstwa czeskosłowackiego w Warszawie były poczynione kroki u miarodajnych kół politycznych polskich z żądaniem dementi tej plotki. W interesie obopólnym należałoby jak najprędzej położyć kres tego rodzaju harcom niewczesnym, psującym tylko nasze stosunki z sąsiadami.

Kongres Trade-Unionów angielskich

London, w październiku Tegoroczny kongres angielskich związków zawodowych obradował w warunkach, które wpłynęły na to, iż obrady te skupiły na sobie uwagę opinii angielskiej. Kongres w New Castle odbywał się bowiem w atmosferze walki z kryzysem, pod którym ugina się życie gospodarcze Anglii. Dlatego też oczekiwano, iż kongres ujawni bardzo silną radykalizację mas robotniczych, dotkniętych bezrobociem i depresją. Zwłaszcza pisma lewicowe domagały się od kongresu jasnego sprzecyzowania programu robotniczego w imieniu 2 i pół miliona członków zrzeszonych w Trade-Unionach. Szczególnie problem bezrobocia omawiany był przed kongresem w prasie bardzo obszernie i jako wzór energicznej walki z tem katastrofalnym zjawiskiem wysuwano... dekrety gospodarcze rządu Papena. Również gorąco omawiane były zagadnienia czasu pracy na tle ostatnich uchwał w sprawie 40-godzinnego tygodnia roboczego.

Przebieg kongresu zawiódł oczekiwania. O sprzecyzowanym programie nie było mowy. Dyskusja generalna nad sytuacją ekonomiczną klasy pracującej w Anglii obracała się dokoła szablonowych przemówień o konieczności przetrwania kryzysu, który w końcu przecież musi ustąpić miejsca lepszej koniunkturze. Również i zagadnienia bezrobocia potraktowane zostały w obradach kongresu bardzo pobieżnie, gdyż ograniczyły się jedynie do wypowiedzenia się przeciwko skracaniu okresu otrzymywania zasiłków przez bezrobotnych. Projekty rządu niemieckiego znalazły gorącą aprobatę w postaci zaleceń realizowania robót publicznych na szeroką skalę, jako głównego środka walki z bezrobociem.

Uchwały w tych sprawach podjęte zostały jednak w formie niezwykle s-

strożnej i złagodzonej całym szeregiem kompromisowych formuł. Poważne zastrzeżenia wywołała sprawa skrócenia czasu pracy, gdyż kongres wyraził obawę, iż posunięcie to przyczyni się do redukcji plac robotniczych. Kongres uchylił się również od zajęcia zasadniczego stanowiska wobec polityki celnej rządu. Na podkreślenie zasługuje przytem fakt, że przewodniczący kongresu, Bromley, i sekretarz generalny Rady Związków, Citrine, którzy brali udział w konferencji otwartej jako członkowie delegacji angielskiej, w referatach swych z New Castle wypowiedzieli się o wynikach ottawskich bardzo wstrzeźliwie.

Kompromisowe stanowisko kongresu wywołało silną opozycję grup radykalnych. Grupy te reprezentowały na kongresie około 30 proc. ogólnej ilości członków.

Pomimo usiłowań grup mniejszościowych, Rada Generalna potrafiła przeforsować wszystkie swe wnioski i żaden z dezyderatów opozycji nie został uchwalony. Wybory do Rady Generalnej przyniosły zwolennikom kierunku umiarkowanego w angielskiej polityce robotniczej poważny sukces, zwiększając stan posiadania ich mandatów. Z tego też względu wynik kongresu w New Castle można scharakteryzować jako poważny zwrot na prawo.

Bys.

Stronnictwo Narodowe

Koło Jeżyce

Walne zebranie odbędzie się we wtorek, 11. bm., o godz. 19.30 w lokalu p. Tomikowskiego (ul. Szamarzewskiego 18) z referatem p. red. Jerzego Herniczka n. t. „Nasze hasło dnia”.

O liczny udział uprasza

ZARZĄD.

Jeszcze o nielegalnej ulotce przeciw O. W. P.

Z prowincji donoszą nam, że czynnik „sanacyjny” w dalszym ciągu rozpowszechnia oszczerczą, nielegalną ulotkę, skierowaną przeciw Obozowi Wielkiej Polski, o której pojawieniu się pisaliśmy już parę dni temu.

W Gostyniu ulotki rozpowszechnia niejaki Garstka, członek tamtejszego „Strzelca”, który oświadczył, że otrzymał te druki od nauczyciela szkoły powszechnej p. Kościelnego. Kierownictwo miejscowej placówki O. W. P. zwróciło się do policji o zakaz rozpowszechniania ulotki, która jest nielegalna, gdyż nie

zawiera nazwy drukarni, w której została wykonana. Jako fakt charakterystyczny podać należy, że ulotka została wywieszona na tablicy ogłoszeń miejscowego „Strzelca”. Miejscowcy „sanatorzy” rozrzucają ją też na terenie powiatu.

W Wąbrzeźnie na Pomorzu ulotkę rozdawali w tych dniach Żydzi.

W Poznaniu wczoraj przed zebraniem Stronnictwa Narodowego również jakieś nieznane indywidua próbowały kolportować oszczerczą ulotkę, spotkały się jednak z energiczną odprawą ze strony publiczności.

Opinia publiczna interesuje się pytaniem, co władze policyjne względnie prokuratorskie uczyniły i zamierzają uczynić wobec faktu pojawienia się wspomnianej ulotki nielegalnej i jej publicznego rozpowszechniania.

Spóźnione metody żydowskie

„Hajnt” z 3 bm. porusza sprawę małej ilości Żydów, którzy otrzymali wstęp na wyższe uczelnie w Polsce. Po przytoczeniu ilości chrześcijan i Żydów, która stawia się do egzaminu na wydział lekarski w uniwersytecie warszawskim, a która została przyjęta, anonimowy sjonista m. in. pisze:

„Dentystyka była kiedyś fachem żydowskim. Nie — Żydzi prawie nie zajmowali się wyrzucaniem zębów i wstawianiem plomb. Obecnie przychodzi czas, że ilość żydowskich dentystów stanie się znikomą. Po wyparciu starych dentystów, fach ten pozostanie wolnym od Żydów...”

Autorowi nie podoba się, że Żydzi w Polsce wynoszą oficjalnie 11 proc.:

„Od pewnego czasu wykazuje się, że Żydzi wynoszą w Polsce 11 proc. ludności, jest przeto ustępstwem, jeżeli przyjmuje się na uniwersytet 15 proc. Żydów. Zapomina się, że różne drogi, które są otwarte dla nieżydowskiej inteligencji, są zamknięte dla żydowskiej. Wszystkie miejsca są zamknięte, Żydzi przeto tłoczą się do wyższych zakładów, ale i tutaj wrota dla nich są zamknięte.”

Dla żydowskiej inteligencji w Polsce winny być otwarte te różne drogi, które są otwarte dla inteligencji spośród ludności rdzennej. A czy ów sjonista z diaspory jest skłonny stanąć na tem samym stanowisku w Palestynie? Czy Żydzi otwierają Arabom w Palestynie te wszystkie drogi, które są wyznaczone dla Żydów?

Sjonisci chcieliby, aby stosowano do nich dwie miary: liberalizm ma obowiązywać bezwzględnie w krajach rozproszenia, w Palestynie zaś ma panować niczym nieskrępowany nacjonalizm żydowski. Ale świat już przejrzał. Metoda podwójnej polityki i podwójnej moralności jest grubo spóźniona. Narody zmądrzały.

Plan i rzeczywistość w Sowietach

W „Izwestjach” z dnia 30 września znajdujemy dekret władz sowieckich „o wzmoczeniu urodzajności”. Dowiadujemy się z niego, że powierzchnia zasiewu doprowadzona została do 97 milj. ha (zwiększona o 30 milj. ha), że jednak dalsze zwiększenie powierzchni zasiewów byłoby „przeciążeniem pracy”, wobec czego należy na przyszłość zaprzestać dalszego rozszerzania zasiewów i zająć się „wzmoczeniem urodzajności”. Tyle dekret.

W tym samym numerze „Izwestij” na miejscu naczelnym znajdujemy artykuł, z którego dowiadujemy się, jak wygląda praca na roli w kolektywach sowieckich:

„Zarówno Ukraina, jak i północny Kaukaz posiadają wszystkie warunki po temu, ażeby wykonać w czasie wszystkie roboty rolne. Jeżeli chodzi o liczbę traktorów w tych dzielnicach, to wzrosła ona na Ukrainie z 14.254 traktorów o 166.900 HP. do 19.235 traktorów o 238.800 HP. Na Kaukazie północnym liczba traktorów wzrosła w porównaniu z rokiem ubiegłym o 2.310 i liczy obecnie 8.188 sztuk o 119.500 HP. Rejon dolnej Wołgi posiada obecnie 4.065 traktorów o 61.300 HP. Samych tych traktorów, nie licząc żywego inwentarza starczyłoby na wykonanie w 100 proc. wszystkich robót rolnych”.

„Mimo to w tych trzech dzielnicach zasiano na dzień 25 września o 3,3 miliony ha mniej, niż w roku ubiegłym, który to rok nie powinien być w tym kraju brany za podstawę porównania, ponieważ prace rolne wykonane były wówczas wyjątkowo źle.”

Lecz nie tylko te trzy prowincje spóźniają się z pracą na roli:

„Pod względem orki jesiennej spóźniają się literalnie wszystkie rejony. Dotychczas (na dzień 25 września) zaorano zaledwie 12,7 proc. przeznaczonych dla orki pól. Ogółem w tym roku przeorano 5.476.000 ha, podczas gdy w roku ubiegłym w tym samym czasie przeorano 10.664.000 ha, a więc spadek wynosi prawie 50 proc.”

A więc: z jednej strony kolosalny wzrost siły motorycznej, w zakresie, jakiego nie znało rolnictwo rosyjskie za czasów największego rozkwitu, kiedy Rosja była krajem eksportującym zboże, i z drugiej strony, jako wynik „planu pięcioletniego” obniżenie powierzchni zasiewów i orki jesiennej.

Przesilenie rządowe w Rumunii

Titulescu został ministrem spraw zagranicznych

Bukareszt, 10. 10. (Tel. wł.) — Duże wrażenie w rumuńskich kołach politycznych wywołało mianowanie ministrem spraw zagranicznych posła w Londynie Titulescu. Premier Vaida oświadczył wczoraj przedstawicielom prasy, że objęcie teki przez p. Titulescu nie oznacza zmiany wytycznych w tym zakresie.

Przy tej sposobności przypomnieć należy, że Titulescu niezadowolony z rumuńskiej polityki zagranicznej pościadał wszystkie urzędy i nie odczekawszy zwolnienia go ze stanowiska w Londynie w wywiadzie prasowym w ostrej formie wypowiedział się przeciw rokowaniom z Rosją sowiecką.

Spowodowało to premjera Vaida do odbycia konferencji w tej sprawie z królem.

W kołach politycznych przypuszcza się, że wejście Titulescu do gabinetu nastąpiło na życzenie króla. Mówi się nawet o tem, że jest to pierwszy etap do dymisji obecnego rządu chiopskiego i do utworzenia nowego rządu pod kierownictwem Titulescu.

Titulescu był już poprzednio członkiem rządów rumuńskich, jako minister finansów a następnie — spraw zagranicznych. Od 1920 roku reprezentuje Rumunię w Lidze Narodów, ciesząc się ogromnym autorytetem osobistym.

Wielka manifestacja narodowa w Starogardzie

Toruń, 10. 10. (Tel. wł.) W niedzielę odbyło się wielkie zebranie manifestacyjne Stronnictwa Narodowego w Starogardzie, przy udziale około tysiąca osób w sali Sokolni. Przewodniczył wybitny działacz narodowy dr. Bałewski, zagał ks. sen. Bolt, któremu obecni zgotowali serdeczną owację.

Ks. senator wygłosił referat o położeniu politycznym, poruszając najważniejsze momenty, dotyczące naszego życia publicznego i państwowego. Bardzo silnie sala reagowała, gdy ks. senator omówił sprawy pomorskie i bolączki miejscowej ludności. Również

referat o sytuacji gospodarczej kraju, wygłoszony przez posła ze Lwowa p. Stahla, który na podstawie cyfr i faktów szczegółowo przedstawił nasze położenie gospodarcze, przyjęto z entuzjazmem.

W dyskusji przemawiali p. Okorniewski i kilku innych. Serdeczną owację zebrani zgotowali red. Wacławowi Ciesielskiemu, który w mocnych słowach scharakteryzował ruch młodego pokolenia na Pomorzu. Po odczytaniu przez dr. Bałewskiego rezolucji, przyjętej przez zebranych jednomyślnie, zakończono obrady odśpiewaniem hymnu Młodych. (wd.)

Ordynacja Zamojskich sprzedaje 36 tys. ha

Warszawa, 10. 10. (Tel. wł.) — Trudne warunki finansowe, w jakich znajdowała się od pewnego czasu ordynacja Zamojskich, zostaną obecnie w dużej mierze złagodzone za pomocą wyłączenia z ordynacji i przeznaczenia na sprzedaż poważnych obszarów rolnych i leśnych.

Wyłączeń dokonano na mocy rozporządzenia p. Prezydenta Rzplitej z dn. 23 sierpnia b. r. Ogółem wyłączono przestrzeń 36 tys. ha na spłatę zobowiązań. Przestrzeń powyższą podzielona jest na dwie części, pierwszą z nich, obejmującą około 23.500 ha, ma być sprzedana z wolnej ręki skarbowi państwa lub Państwowemu Bankowi Rolnemu wyłącznie na spłatę ciężarów publicznych oraz zadłużenie w skarbie państwa, Państw. Banku Rolnym, Banku Gosp. Krajowego, oraz instytucjach kredytowych, wskazanych przez min. skarbu, przyczem inni wierzyciele nie mają prawa kierowania egzekucji

z tytułu swych wierzytelności ani do wyłącznego obszaru, ani do sum, otrzymanych ze sprzedaży.

Część druga, obejmująca 12.500 ha wraz lasami, budynkami, zakładami przemysłowymi i t. p., przyczem do powyższego obszaru wchodzi również lasy „Piskorowiec” w pow. Jarosławskim, ma być sprzedana z wolnej ręki na zaspokojenie wierzycieli, których pretensje powstały przed dniem wejścia w życie omawianego rozporządzenia. Wierzyciele winni są zawrzeć o przednio z Maurycym Zamojskim dobrowolny układ co do spłaty ich należności. Wierzyciele, którzy takiego układu nie zawrą, nie będą mieli prawa kierowania egzekucji do wyłączanych obszarów, ani do sum, otrzymanych z ich sprzedaży. Dla umożliwienia zawarcia takiego układu, ustanowiony został roczny termin, w ciągu którego odroczone będą wszelkie wypłaty z tytułu istniejących zadłużeń.

Niszczycielski posiew burz w Toskanji

Dwie ofiary piorunu — Grad wielkości włoskiego orzecha

Florencja, 10. 10. (PAT.) Całą Toskanję nawiedziła gwałtowna burza jesienna.

W okolicy Florencji piorun wywołał pożar dwóch olbrzymich stogów słomy, powodując duże straty.

W Borgo San Lorenzo i w Tavar-nuzze spadł grad wielkości włoskiego orzecha.

W Dicomano piorun uderzył w cha-lupę, rażąc śmiertelnie 12-letniego

chłopca i wieśniaka. Kilka osób odniosło ciężkie oparzenia.

Strumienie Buse, Calice i rzeczka Bisenzio wystąpiły z brzegów, zalewając okoliczne pola, niszcząc drogi i odcinając całe osady mieszkańców, którym żywność narazie dostarczają saperzy w łodziach wojskowych. Znaczące szkody zanotowano w żywym dobytku.

Dwa przemówienia Herriota

Paryż, 10. 10. (PAT.) W miejscowości Kaebes w dep. Haut-Rhin prezydent Lebrun i premier Herriot dokonali inauguracji olbrzymiej tamy, która pozwoli na uruchomienie między Bazyłą a Strasburgiem 8 elektrowni o łącznej sile 700 milj. kw. na godzinę. W czasie uroczystej inauguracji Herriot wygłosił przemówienie, w którym stwierdził, że Francja w dniu dzisiejszym daje jeszcze raz dowód swego wielkiego przywiązania dla Alzacji. Rząd nie znieśli na terenie Alzacji propagandy, wrogiej jednoci i

niepodzielności Republiki.

W części politycznej przemówienia Herriot podkreślił szczerze dążenie pokojowe Francji i jej pragnienie pokojowej współpracy z innymi państwami nad poprawą sytuacji gospodarczej. Dalszy ciąg uroczystości odbył się w Milhuzie, gdzie Herriot wygłosił przemówienie, w którym zaznaczył, że olbrzymie prace, wykonane przez Francję w Strasburgu, świadczą o woli pokojowej Francji i o jej dążeniu do ułatwienia stosunków między narodami.

Zebranie w Łomży

Warszawa, 10. 10. (Tel. wł.) — W Łomży zjechali się na zebranie Stronnictwa Narodowego liczni członkowie i zwolennicy z powiatu łomżyńskiego i sąsiednich. Starostwo zakazało urzędzenia zebrania w Domu Katolickim, gdzie od roku czynne jest kino. W sali rzemieślników chrześcijańskich zapowiedziano na cały dzień

ćwiczenia żydowskiego przysposobienia wojskowego. W tym stanie rzeczy można było zebranie urządzić tylko w sali robotników chrześcijańskich oraz w lokalu O. W. P. Wskutek ograniczenia miejsca wiele osób, które przyjechały, nie mogło wziąć udziału w zebraniu i musiało odjechać do domu. Na zebraniu złożono hold biskupowi Łukomskiemu. (w)

Wyrok w procesie wabrzeskim

Toruń, 10. 10. (Tel. wł.) Po dwudniowej rozprawie toruński sąd okręgowy na sesji wyjazdowej w Wąbrzeźnie ogłosił w niedzielę, 9 b. m. wyrok przeciw b. członkom O. W. P., oskarżonym o wywołanie zajść w dniu 3 maja 1931 r.

Wyrokiem skazani zostali red. Antoni Czerwiński na 1 rok więzienia za to, że miał nakłaniać osoby inne, w szczególności członków O. W. P., aby wzięły udział w zbiegowisku publicznym, które miało dokonać napadu na „strzelców”. Oskarżeni Bronisław Żurawski, Zygmunt Zalewski, Czesław Smaciarz i Stanisław Brodziński uznani zostali winnymi uczestnictwa w zbiegowisku, które usiłowało zakłócić spokój publiczny, każdy na pół roku więzienia z wyjątkiem Smaciarza, który jako nieletni skazany został na umieszczenie w domu poprawczym. Wacław Piotrowski i Jan Śmiechowski skazani zostali po 3 miesiące więzienia za to, że nie rozeszli się na wezwanie policji.

Uwolnieni zostali od winy i kary kpt. Czarna-Bojarski, red. Edward Piszcz, Edmund Zieliński, Jan Mański i Alojzy Grabowski. Antoni Czerwiński, Zalewski i Brodziński zostali natomiast osadzeni w więzieniu do czasu złożenia kaucji 5 tysięcy zł za Czerwińskiego i po 1000 zł za Zalewskiego i Brodzińskiego.

Przebieg procesu obfitował w znamienne momenty, odsłaniające działalność „sanacji”. (wd.)

Sprawa komisarza w Prusiech

Berlin, 10. 10. (PAT.) Przed Trybunałem Stanu Rzeszy w Lipsku rozpoczęła się w poniedziałek rozprawa o wydanie orzeczenia co do legalności dekretu prezydenta Rzeszy, mianującego komisarza rządu w Prusiech. Proces ten wszczęto z oskarżenia b. ministrów pruskich gabinetu Brauna, popartego przez rządy krajów południowych Niemiec oraz frakcję soc. dem. i centrum. Wyrok spodziewany jest dopiero za tydzień.

Okradzenie probostwa

Warszawa, 10. 10. (Tel. wł.) — Minionej nocy złodzieje zakradli się na probostwo przy kościele św. Piotra i Pawła i przeszukali całą kancelarię. W ręce ich wpadła kasetka, zawierająca 8 tys. zł w gotówce. Niepożądanych gości nikt z domowników w nocy nie zauważył. Kradzież wykryto dopiero nad ranem. (w)

Przepowiednia pogody na wtorek: Ciepło przy dużym zachmurzeniu i przelotnych opadach.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8.91 1/2 zł.; w Gdańsku na Warszawę 8.92 zł.

Kurs mark i guld. gd. Bank Polski oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100 mk. niem. w dewizach 211.50 zł., gotówka 210.00 zł., za 100 guld. gd. w dowizach 173.41 do 173.67 zł., gotówką 173.07 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 10. 10. 1932 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była utrzymana.

Z pożyczek państwowych poszukiwano nadal 5% pożycz. konwers. po 40%, 4% pożycz. inwest. po 95 oraz 3% Poż. budowl. po 37.50.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. ofiarowano 8% listy dol. stare po 59.50 — bez obrotu, natomiast poszukiwano 8% listy dol. amort. po 51.3% bez oddawców. Większe zainteresowanie było 6% listami żytniemi, które obracano po 12.50—12.25—12.50 w placeniu, jednakże po zamknięciu giełdy były w placeniu po 12% również 4% listy zast. konwert. poszukiwano po 29.50 przy braku materiału.

Z akcji bankowych wzgl. przemysłowych płacono za Bank Polski 90.—.

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej. Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominalu)
5% Pożyczka konwersyjna 40% P.
4% listy zastaw. konw. Pozn. Ziem. Kred. stempl. 29 1/2 P.

(Kurs w złotych)
6% listy żytnie Pozn. Ziemstwa Kredyt. 12.50—12.25—12.50 P.
4% Premj. Pożyczka Inwestycyjna 95.— P.
3% Pożyczka budowlana serja I 37.50 P.

Akcje przemysłowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)
Bank Polski I. em. 90.— P.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 10. 10. 1932 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowe, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy w obliczeniu ćwierć-litrowego gęstościomierza: 1) żyta poznańskiego 70,6 kg (120,1 ft. w hol.), 2) żyta pomorskiego 69,35 kg. (118,2 ft. w hol.), 3) pszenicy pozn. i pomorskiej 72,95 kg. (124 ft. w hol.), 4) owsa poznańskiego i pomorskiego 43,55 kg. (74,1 ft. w hol.).

Ceny transakcyjne

Zyto 30 tonn par. Poznań 15,40
Owies 30 tonn par. Poznań 14,50

Ceny orjentacyjne

Zyto . . . . . 15,00—15,30
Usposobienie spokojne. . . . .
Pszenica . . . . . 23,00—24,00
Usposobienie spokojne. . . . .
Jęczmień browarowy . . . . . 17,75—19,25
Usposobienie spokojne. . . . .
Jęczmień 68—69 kg. . . . . 15,00—15,75
Jęczmień 64—66 kg. . . . . 14,50—15,00
Usposobienie słabe. . . . .
Owies . . . . . 14,00—14,50
Usposobienie spokojne. . . . .
Mąka żytnia 65% wł. work. . . . . 23,00—24,00
Usposobienie spokojne. . . . .
Mąka pszenna 65% wł. work. . . . . 36,50—38,50
Usposobienie spokojne. . . . .
Otręby żytnie . . . . . 8,75—9,00
Otręby pszenne . . . . . 9,00—10,00
Otręby pszenne (grube) . . . . . 10,00—11,00
Rzepak . . . . . 35,00—36,00
Rzepak . . . . . 34,00—39,00
Gorzycza . . . . . 38,00—44,00
Groch Victoria . . . . . 20,00—23,00
Groch Polgera . . . . . 31,00—34,00
Koniczyna biała . . . . . 120,00—160,00
Ziemniaki jadalne . . . . . 2,20—2,50
Ziemniaki fabr. za kilo % . . . . . 0,00—0,12 1/2
Mak niebieski . . . . . 85,00—95,00

Ogólne usposobienie spokojne.

Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 250 tonn pzenicy 197,5 tonn. jęczmienia 367,5 tonn owsa 295 tonn mąki żytniej 60 tonn. mąki pszennej 30 tonn. otrab żytnich 30 tonn. ziemniaków jadalnych 435 tonn. ziemniaków fabrycznych 655 tonn. maku niebieskiego 11,5 tonn.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 10. 10. 1932 r.

Dewizy:

	trans.	sprzed.	kup.
Holandja	359,40	360,35	358,55
Londyn	30,78	30,93	30,63
Nowy Jork			
kabel	8,916	8,936	8,896
Paryż	35,06	35,15	34,97
Szwajcaria	172,60	173,06	172,20
Berlin	211,95		

Tendencja dla walut europejskich przeważnie mocniejsza.

Papiery wartościowe i obligacje:

3% pożycz. bud.	38,50
4% pożycz. inw.	97,50
5% pożycz. konw.	40,50
5% pożycz. kolejowa	31,75
4% pożycz. doiarowa	50,00
6% pożycz. dol.	55,50
7% pożycz. stabil.	54,13—53,13
10% pożycz. kolejowa	100,00

Tendencja mocniejsza.

Akcje w złotych:

Bank Polski	89,50
Norblin	23,00
Sole Potasowe	75,00
Lombard	103,00

Tendencja przeważnie utrzymana.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg. reszta za 100 kg.

Berlin, 10. 10. 1932 r.

Pszenica march. 76 kg.	202,00—204,00
Tendencja spokojna.	
Zyto march. 80—81 kg.	156,50—158,50
Tendencja spokojna.	
Zyto meklemb. 72—73 kg. cif	
Berlin sp.	165,50
Tendencja spokojna.	
Jęczmień brow. r. wy.	174,00—184,00
Tendencja spokojna.	
Jęczmień pastewny i przemysłowy	167,00—173,00
Tendencja spokojna.	
Owies march.	134,00—140,00
Tendencja spokojna.	
Mąka pszenna	25,50—28,75
Tendencja spokojna.	
Mąka żytnia	20,25—22,75
Tendencja spokojna.	
Otręby pszenne	9,40—9,75
Tendencja spokojna.	
Otręby żytnie	8,40—8,80
Tendencja spokojna.	
Groch Victoria	22,00—25,00
Groch pastewny	14,00—17,00
Wyka	17,00—20,00
Kuchy lniane	10,30—10,50
Kuchy z orzecha ziemnego	11,50
Kuchy mielone (mączka)	11,80
Wytłoki suche	9,20—9,50
Srót Soja ekstrahowany 46% loco Hamburg	10,50
Srót Soja ekstrahowany 46% loco Szczecin	11,30
Ziemniaki jad. białe	1,15—1,25
Ziemniaki jad. czerwone	1,30—1,40
Ziemniaki odenwaldz. nieb.	1,15—1,25
Ziemniaki inne żółte	1,40—1,50

Ogólna tendencja niejednolita.

Zjazd Zw. Towarzystw Kupieckich na Pomorzu

Toruń, 10. 10. (Tel. wł.) W Chojnicach odbył się 13 walny doroczny zjazd delegatów Związku Towarzystw Kupieckich na Pomorzu przy licznych udziałach członków towarzystw kupieckich i delegatów.

Po nabożeństwie zjazd rozpoczął się w sali hotelu Polonji. Zagał go prezes Związku Tow. Kup. p. Tadeusz Marchlewski z Grudziądza. Marszałkiem wybrano p. Hamerskiego z Torunia.

Po sprawozdaniach zarządu o działalności Związku na rok 1931/32 oraz

po bardzo obszernej i wyczerpującej dyskusji udzielono absolutorjum zarządowi, poczem przyjęto preliminarz budżetu Związku na r. 1932/33. Prezesem zarządu na dalsze trzecie wybrano ponownie p. Tadeusza Marchlewskiego. Wybrano też 10 członków zarządu i 5 członków komisji rewizyjnej.

Uchwalono jednogłośnie rezolucję, w której poruszane są liczne bolączki kupiectwa pomorskiego. Radcami Izby Przemysłowo-Handlowej wybrano p. Mikołajczyka z Gdyni i Stanisława Masłowskiego z Grudziądza. (wd.)

35-lecie Tow. Przemysłowego „Jedność”

We wczorajszą niedzielę obchodzili Tow. Przemysłowe „Jedność” pod wezwaniem św. Antoniego w Poznaniu 35-lecie swego istnienia. Wszyscy uczestnicy uroczystości, przede wszystkim zaś członkowie Tow., goście i delegaci, zgromadzili się rano o 8 z sztandarami w lokalu posiedzeń p. Wiśniewskiego, skąd nastąpił wymarsz do kościoła ks. ks. Jezuitów, gdzie na intencję towarzystwa odprawione zostało uroczyste nabożeństwo. Mszę św. odprawił sędziwy O. Rejowicz, podczas gdy piękne, do okoliczności zastosowane kazanie wygłosił O. Konopiński.

Po nabożeństwie uformował się długi pochód, który przy dźwiękach dwóch orkiestr udał się na uroczyste posiedzenie do sali Ogrodu Zoologicznego.

Posiedzenie otworzył pięknym przemówieniem prezes p. Lechna, wspominając także o zasługach zmarłych członków, których zebrań uczcili przez powstanie.

Na przewodniczącego obrad uroczystości poproszono honorowego prezesa Towarzystwa p. Z. Ulatowskiego — do pióra powołano p. Janickiego. Jako ławnicy zasiadli przy stole pp.: Wachowiak z Naramowic, Świątnik z Tow. Rękodzielników, Józwiak z Tow. Przem. „Dźwignia” i Smela z Bratniej Pom. Prac. M. Zakł. Św. i Wody.

Piękne sprawozdanie z 35-letniej działalności Tow., wygłosił sekretarz p. H. Gill. Towarzystwo założone w lipcu 1897 roku przechodziło za czasów zaborczych niemało przesładowań ze strony władz pruskich. Założyciel śp. B. Szymański, pierwszy prezes, nie bacząc na różne przeszkody, szedł w swej twórczej pracy naprzód, wspierany gorliwie przez członków. W 1909 r. ufundowano już sztandar, około którego skupiali się członkowie coraz liczniej. I w odrodzonej Ojczyźnie praca nie ustawała. Towarzystwo rozwija się znakomicie, dziś bowiem „Jedność” liczy 224 członków. I pod względem oświatowym towarzystwo działo niemało, czego dowodem bogata biblioteka, zawierająca 611 tomów. Za obszerne i dobrze opracowane spra-

wozanie podziękowano sekretarzowi oklaskami.

Okolicznościowy referat o obecnej sytuacji i kryzysie, który w znacznej mierze dotknął także i członków Towarzystwa — wygłosił syndyk Związku Tow. Przem. i Rzem. p. red. Zbign. Ehrenberg. Referat ten, pełen głębokich myśli, kulminował w życzeniu, aby rzemiosło wielkopolskie miało wrok swój zwrócony ku wschodowi Polski, gdzie tyle zadań jest jeszcze do spełnienia.

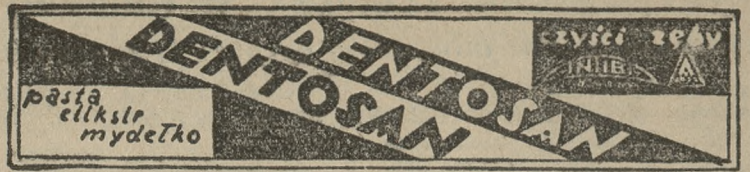
Przystąpiono do uroczystego momentu mianowania członków honorowych i wręczenia dyplomów członkom zasłużonym. Dyplomy członków honorowych otrzymali pp.: Ig. Jaśniak, Ł. Pietrowicz, R. Pupka, B. Białkowski.

Dyplomy członków jubilatów Tow. otrzymali pp.: A. Biskupski, St. Szypczyński.

Dyplomami zasługi uczczeni zostali pp.: St. Wojciechowski, W. Elbanowski, M. Szczepański, M. Jaśniak, W. Górski, M. Poprawiak, P. Pawłowski, T. Zieliński, A. Karlewicz i A. Gorączniak.

Długi szereg życzeń dla Jubilatów rozpoczął wiceprezes Związku Tow. Przem. p. Ksawery Gadebusch, poczem przemawiali w imieniu „Oreodownika Wielkopolskiego” red. Powidzki, „Kurjera Pozn.” red. A. Piotrowski, im. Cechu murarzy p. Urbaniak, p. Maciejewski — Lazarz, red. Hęciak, im. Tow. Przem. w Główniej p. Małeckiej, im. Zjedn. Malarzy i Lakierników p. Karlewicz i Szpulewski z Staroleki, Remlein z Winiar i t. d.

Do podniesienia nastroju całej uroczystości przyczynili się walcnie orkiestra i chór Tow. Bratniej Pomocy Prac. Miejsk. Zakł. Światła i Wody pod doskonałym kierownictwem dyrygenta p. Sternalskiego. Zebranie zakończył p. przewodniczący okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej i Jej Prezydenta. Po wspólnej fotografii odbył się w miłym nastroju obiad, a wieczorem uroczysty dzień „Jedności” zakończyła skromna zabawa taneczna. (z)

na to miejsce nową partję z nowym programem, ale z tymi samymi ludźmi na czele. Obawiać się tylko należy, że najwięcej kłopotu przyspo-

rzy zjazdowi obmyślenie nazwy nowego stronnictwa, gdyż zapas słów, wchodzących w grę w tym zakresie, jest już na wyczerpaniu.

Nasza pierwsza serja książek

Pragnąc abonentom „Kurjera Poznańskiego” umożliwić nabywanie dobrych książek, zestawiliśmy kilka seryj miesięcznych po cenie niezwykle niższej. Serja pierwsza, na m. październik, obejmuje dzieła następujące:

Milaszewskiej, powieść, „Młyn z Bożej Woli” zamiast 4,— tylko	2,—
Ostrowskiego, powieść, „Cathangara”	4,—
Chestertona pow., „Niedowiarstwo ks. Browna”	5,—
Barclaya, powieść, „Biała księgi z Worcester”	5,—
Dębickiego „Iskry w popiołach”	9,—
Jan kowskiego „Sad i ogród owocowy” 2 tomy	26,—

Te wyjątkowo węższe niżki cen obowiązywać będą wyłącznie w okresie do 31 października b. r. — Z dniem 1 listopada abonenci będą mieli prawo do nabycia nowej serji.

Wszystkie te książki abonenci „Kurjera Poznańskiego” nabywać mogą (całą serję lub poszczególne z niej dzieła) po cenie wyżej podanej, za gotówkę w administracji pisma naszego. Abonenci zamiejscowi dopłacają do sumy ogólnej na kosztach przesyłki 80 gr.

Francuz o Rusinach i Ukrainie

P. Raymond Cartier, który ogłasza w „Echo de Paris” długi szereg sprawozdań i wrażeń z pobytu w Polsce, opisuje również rozmowę swą w redakcji „Dila” we Lwowie:

„Staram się powstrzymać prąd zarzutów uwaga, która zarazem pokaże, że znam trochę stan rzeczy: „Ale przecież w sejmie są posłowie ukraińscy, którzy współpracują z rządem obecnym”. Odpowiedź szybka, jak jak piłka w tenisie z rakiety szampiona: „To ludzie zapłaceni, nie mają u nas żadnego wpływu”.

„Tam u licha! Ukraińcy nie są w zgodzie z Polakami. Ale i między sobą nie bardzo się zgodzą. A w dodatku jestem między stosunkowo umiarkowanymi przedstawicielami „Undo”. Coby to było, gdybym miał przed sobą bojową organizację Konowalca”.

W dalszym ciągu p. Cartier, mówiąc o pomysłach wielkiej Ukrainy, wypowiada bardzo zajmujące uwagi:

„Nie trzeba zresztą myśleć, że sami tylko Ukraińcy żywią te nadzieje i myśli o Ukrainie. Wielu Polaków podzielało i w ciągu rozmów swych z politykami niejednokrotnie slyszalem odcios wyraźnej sympatii dla ukraińskich aspiracji narodowych. Tylko że te sympatie odnoszą się do Ukraińców, którzy mieszkają po drugiej

stronie granicy, w Sowieciech. I rzeczywiście musiałem podziwiać naiwność polityczną ludzi, wierzących, że wielkie państwo ukraińskie w Kijowie nie przyciągnęłoby poprostu nieodparcie pięciu milionów Ukraińców, mieszkających na kresach wschodnich polskich”.

Nasi domorośli zwolennicy państwa ukraińskiego slyszą tu zwięzły sąd trzeźwego cudzoziemca: naiwność!

Poparte to jest spojrzeniem na sprawę od strony Rosji:

„Dla Rosji, bolszewickiej czy carskiej, białej czy czerwonej, posiadanie Ukrainy nie może być sprawą podlegającą dyskusji. Tam znajdują się najurodzajniejsze ziemie pszeniczne, tam węgiel i nafta, tam dostęp do Morza Czarnego. Ukraina była, pod wszelkimi rządami, podstawą potęgi rosyjskiej, Ukraińcy nie byli w stanie skorystania nawet ze straszliwych konwulsyj ostatniej wojny, by zdobyć niepodległość. By im ją dać, trzeba by jakieś zawieruchy narodów, conajmniej jak straszliwej i gwałtownej, jak ostatnia. Mimo wszelkiego braku sympatii, a nawet głębokiej odrazy do Sowieców, nie sądzę, byśmy mogli pragnąć takiego rozwiązania”.

Dobrze jest czasem ujrzeć te bliskie nam sprawy oczyma spokojnego cudzoziemca.

„Osservatore Romano” przeciw obniżaniu kultury europejskiej

W „Osservatore Romano” czytamy: „Jest publiczną tajemnicą, że w życiu t. zw. eleganckiej sfery panują murzyńskie obyczaje i barbarzyńskie wyuzdanie. Pod naszym niebem, poprzez ulice miast naszych, tam, gdzie ongi obyczaje, przez chrześcijaństwo uszlachetnione, znalazły wyraz w wytwornych gawotach i menuetach, a piasom nadano ruchy szlachetne, nie wulgarnie, gdzie teatr rozczarzał czarne piękna i elegancji — tam miauczą, wyją, rzą dziś orkiestry negrów i szerzą bestjałstwa murzyńskie, tam bożyszczem stała się „czarna Venus”. Na uragowisko tej kultury, która kształtom pogańskiej Wenerji potrafiła nadać godność, uszlachetniającą wartość sztuki antycznej! Tam święci triumfy kinematograf, który jest widownią i miejscem rozrywek rasy naprawdę gwałtownie się degenerującej”.

„Jak dotąd — pisze dalej organ watykański — odpowiedzialne władze państw i gmin mało czyniły, aby zapobiec tej umysłowej i moralnej negryzacji Europy. Już jednak tu i tam budzi się czujność. Magistraty wielu miast poczynają zakazywać występów bezwstydnego nagości, cenzurując filmy, ścigają wszelkie plugastwo w druku i obrazku”.

U nas w Polsce ten zdrowy odruch przeciw bezwstydnemu w piśmie i ilustracji, na scenie i ekranie, otrzyma potęż-

nego bodźca przez tegoroczny Dzień Katolicki, który obchodzić będzie w święto Chrystusa Króla pod hasłem: „Walka z bezwstydem i pornografią w druku i obrazku”.

Walka to jest o najwyższe dobro narodu, o jego tężyźnię, o jego niezniszczalność. Przez niemoralność i bezwstyd zginęły najpotężniejsze narody. Przez nie upadł światowładca Rzym. Za nic wszystkie bogactwa i zdobycze kultury, kiedy nikczemnieją ludzie przez złe obyczaje.

Kto żyw, niech spieszy na front do tej walki! Uczyni to przez swój udział w Dniu Katolickim. Każda pomoc jest droga, wszelka ofiara będzie cenna.

Ku czci ś. p. Wigury

Warszawa, 10. 10. (Tel. wł.) — W gimnazjum im. Zamoyskiego odsłonięto i poświęcono tablicę ku czci wychowanka tego gimnazjum, ś. p. inż. Stanisława Wigury. Po nabożeństwie odsłonięcia tablicy dokonali ks. Kowaliński, poczem w auli odbyła się akademja. Przemawiał dyr. Lipski, następnie kolega Wigury Kułakowski, towarzyszył jego prac konstruktorskich inż. Rogalski, wreszcie w imieniu młodzieży uczącej się uczeń Waldenberg. Młodzież zawiązała kółko lotnicze im. Wigury, mające na celu krzewienie idei lotniczej. (w)

NIECH NIKOGO NIE ZABRAKNIE — W KARNYCH SZEREGACH O W P.

Już im zbrzydła nazwa „narodowych socjalistów”

Lata ostatnie przyniosły zupełny upadek wpływowej niegdyś na terenie Wielkopolski i Pomorza grupy cizzakowców (t. zw. N. P. R.-Lewicy). Robotnicy, zarówno miejscy, jak rolni, bałamućeni do tej pory przez niesumienne demagogów spod znaku pp. Ciszaka i Boczonja, przejrżeli i szeroko ławą przechodzić poczęli w szeregi obozu narodowego, widząc, że tylko w tym obozie znaleźć mogą program i działanie, wiodące ku lepszej przyszłości.

Na placu pozostała mała grupka prowodyrów partyjnych, pozbawionych zupełnie oparcia w szerszych kołach ludności. Dowiodły tego już wybory sejmowe w listopadzie r. 1930, kiedy cizzakowcy, idący wspólnie z B. B., ponieśli druzgocącą klęskę w swej głównej twierdzy, jaką jeszcze w r. 1928 był okręg wyborczy szamotulski. Niedawne wybory do rady miejskiej w Opalenicy, miasteczku, w którym N. P. R.-Lewica odgrywała dawniej rolę dominującą, były ostatecznym przypięczeniem upadku wpływów tego ugrupowania.

Także w łódzkim okręgu przemysłowym wpływy prowodyrów N. P. R.-Lewicy (Waszkiewicza, Fichny, Tomczaka) zmalały prawie do zera.

Przywódcy partji nie chcą się jednak pogodzić z tym losem — i oto od pół roku mniej więcej jesteśmy świadkami najzabawniejszych łamańców, mających na celu zgalwanizowanie nieboszczyka. Kilka miesięcy temu rada naczelna cizzakowców wydała pompatyczny komunikat, donoszący o „reorganizacji” stronnictwa i prze-

kształceniu go na — Partję Narodowych Socjalistów. Próbowano wówczas, czy może kopowanie wzorów hitlerowskich nie wywoła pożądane go rezonansu w utraconych masach; wysunięto hasła nacjonalistyczne, a nawet antysemickie, wszystkie oczywiście w ramach „ideologii marszałka Piłsudskiego”.

Rezultat tych wszystkich zabiegów i załatwionych był nader smutny, gdyż nowopowstała Partja Narodowych Socjalistów nie wzbudziła wogóle żadnego zainteresowania.

I oto jesteśmy świadkami nowej metamorfozy, o której szeroka relacja podaje pisemko cizzakowców „Praca” (dawniejszy „Zew Pracy”). Dowiadujemy się mianowicie, że „kongres” N. P. R.-Lewicy, względnie Partji Narodowych Socjalistów, odbyty świeżo w Warszawie, uchwalił znów zmienić nazwę stronnictwa, tym razem na — Narodowe Stronnictwo Pracy. Obecnie w rezolucjach niema już nigt, coby „trafiło” hitleryzmem, natomiast skład władz nowego ugrupowania jest niemal identyczny z wybranymi kilka miesięcy temu władzami Partji Narodowych Socjalistów. Jedynie poseł Ciszak — jak stwierdza „Praca” — „kategorycznie zrzekł się” prezesury, dotychczas przezeń sprawowanej, wobec czego prezesem wybrano inż. Wojewódzkiego. Wiceprezesami zostali pp. Ciszak i dr. Stark z Poznania, oraz p. Tomczak z Pabjanic. W skład rady naczelnej wybrani zostali m. in. pos. Waszkiewicz, pos. Boczoń z Zabikowa pod Poznaniem, dr. Chmielewski z Poznania, pos. Fichna z Łodzi.

Prawdopodobnie za parę miesięcy dowiemy się, że wspomniani panowie zjechali się znów, by zlikwidować Narodowe Stronnictwo Pracy i powołać

Obóz Wielkiej Polski

Nowy kurs kandydatów

rozpoczyna się we wtorek, dn. 11 października br. o godzinie 20-ej w sali Stronnictwa Narodowego, św. Marcin 65 (nad kinem „Colosseum”). Zgłoszenia przyjmuje jeszcze sekretariat O. W. P. — św. Marcin 65 w podwórzu prawo, II ptr.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Radosne i smutne

W Wiedniu wychodzi czasopismo finansowe, posiadające światowy zasięg: „Die Börse”. Czytelnik Polak ze szczególnym zadowoleniem przeczyta w ostatnim numerze artykuł pełen uznania, poświęcony Bankowi Polskiemu.

„Między instytucjami emisyjnymi środkowej Europy — pisze „Die Börse” — szczególne miejsce zajmuje Bank Polski, gdyż jest jedyną instytucją tego rodzaju, która się obeszła bez ograniczeń dewizowych. Wprawdzie od końca grudnia 1931 r. do 20 sierpnia 1931 r. Bank Polski wyczerpał ze swoich rezerw 165 milionów złotych, ale od tej ostatniej daty daje się zauważyć tendencja do umiarkowanego wprowadzenia, zawsze jednak pokaznego powiększenia tych rezerw”.

Pod dowcipnym tytułem „Kryzys teorii kryzysów” wydał ostatnio p. Leon Litwiński interesującą broszurę, w której zebrał szereg najjaskrawiej błędnych przewidywań i przewidywań, jakimi zasłynęli różni znani ekonomiści i wielcy przemysłowcy.

Fatalnie mylili się ekonomiści tej miary, co Irving Fisher, Roger Babson, Melwin A. Taylor. Fisher pisał w październiku 1929 r. (w przeddzień pamiętnego „czarnego czwartku” na Wall-street) o... trwałym ustaleniu się kursów akcji! Babson w grudniu 1930 r. pisał o najlepszych perspektywach roku 1931. Taylor, prezes „First National Bank of Chicago” w październiku 1927 r. przepowiadał polepszenie konunkturalne na najbliższe lata!

Pan Litwiński przytacza również e-nuncjacje różnych magnatów przemysłowych, jak Forda, Sloena i Schwaba, których sądy już po kilku miesiącach okazały się fantastyczne. Lektura b. zabawna, przytem jednak napawająca pewnym smutkiem serce publicysty gospodarczego...

Ilu właściwie mamy bezrobotnych? Urzędowa statystyka podaje ich liczbę na 225.000. Są to jednak tylko bezrobotni, którzy korzystają z oficjalnej pomocy publicznej, względnie są zarejestrowani w państwowych urzędach pośrednictwa pracy. Stąd też urzędowa cyfra nie odpowiada rzeczywistości.

Jest sposób na wypośredkowanie liczby bezrobotnych. Należy obliczyć ile wynosił stan zatrudnienia w najlepszym okresie gospodarczym, mianowicie w lipcu 1929 r. i porównać go z obecnym stanem zatrudnienia.

A więc przeciwstawiamy sobie: VII. 1929 r. — 892.069, VII. 1932 r. — 566.491. Zatem spadek zatrudnienia: 325.578. Czyli, że ilość bezrobotnych wynosi co najmniej o 100 tysięcy więcej, niż głosi statystyka bezrobocia. Przytem nawet w lipcu 1929 istniało pewne bezrobocie, z czego wynika, że — nie licząc rolnictwa — mamy obecnie bezrobotnych ponad 400 tysięcy.

KRONIKA GOSPODARCZA Z KRAJU

(k) **Dodatni bilans handlu zagranicznego Polski za wrzesień.** Bilans handlu zagranicznego Rzeczypospolitej Polskiej i W. Miasta Gdańska we wrześniu rb., według tymczasowych obliczeń Głównego Urzędu Statystycznego, przedstawia się następująco: wywóz 1.109.339 tonn wartości 87.391.000 zł.; — przywóz 165.697 tonn wartości 64.502.000 zł. Saldo dodatnie we wrześniu wynosi 22.889.000 zł., czyli zwiększyło się w porównaniu do sierpnia o 4.023.000 zł. W porównaniu do sierpnia wywóz zwiększył się o 1.238.000 zł., przywóz zmniejszył się o 2.875.000 zł.

(k) **Zjazd organizacji i związków rolniczych.** W sobotę rozpoczął się w Warszawie zjazd przedstawicieli wszystkich czolowych związków rolniczych. Obrady mają na celu ustalenie programu całego rolnictwa w walce z kryzysem. W obradach biorą udział delegaci zrzeszeń, należących do Centralnego T-wa Organizacji i Kółek Rolniczych, delegaci Związku Organizacji Rolniczych, Rady Naczelnej Związków Ziemiańskich, Unii Związków Spółdzielczych, Zjednoczenia Związków Spółdzielni Rolniczych, Związku Spożywców, Pomorskiego T-wa Rolniczego i Małopolskiego T-wa Rolniczego z Krakowa i Lwowa. Gorącą dyskusję wywołały wnioski Centralnego T-wa Organizacji i Kółek Rolniczych, dotyczące szeregu ważnych i aktualnych zagadnień a mianowicie: obniżenia cen wyrobów skartelizowanych, obniżenia bankowej stopy procentowej, obniżenia opłat samorządowych od przywozu produktów

rolnych, obniżenia taryf przewozowych, oraz zreformowania ubezpieczeń społecznych. Na zjeździe wyłoniono komitet, który zajmie się organizacją propagandowego „Tygodnia Rolniczego”.

(k) **Odczyt dyrektora Instytutu Badania Konjunktur.** Znany ekonomista, profesor Edward Lipiński, dyrektor Instytutu Badania Konjunktur wygłosi w środę 12 bm. o godz. 20 w nowym gmachu Wyższej Szkoły Handlowej odczyt na aktualny temat: „Samorzutna poprawa konjunktury, czy metoda sztucznego podniecenia”. W prelekcji swej prof. Lipiński omówi szereg posunięć na terenie amerykańskim i europejskim, których celem było sztuczne przyspieszenie powrotu „lepszych czasów”. Mówca również przedstawi swój pogląd na kwestję akcji antykryzysowej w Polsce. Zapowiedź odczytu, zarówno przez wzgląd na osobę prelegenta, jak i na obrany przezeń temat wzbudziła żywe zainteresowanie w kołach naukowych i gospodarczych.

(k) **Nowe uprawnienia Banku Gdańskiego.** W gdańskim „Dzienniku Ustaw” opublikowane zostało rozporządzenie, na mocy którego Bank Gdański upoważniony jest do rozszerzenia zakresu swych operacji. Rozszerzenie to dotyczy przede wszystkim możliwości zdyskontowania przez Bank, względnie z lombardowania bonów skarbu gdańskiego do wysokości 5 milionów guldenów. Poza tem podniesiona została granica wysokości pożyczek pod zastaw towarów z 50 proc. do 2/3 ich wartości, wreszcie Bank Gdański uzyskał prawo udzielania pożyczek pod zastaw papierów ze stałym oprocentowaniem, notowanych na giełdzie gdańskiej, a to do wysokości 2/3 ich kursów.

(k) **Dokoła porozumienia w przemyśle chemicznym.** W zeszłym miesiącu zwołane zostało przez Związek Przemysłu Chemicznego posiedzenie porozumiewawcze fabryk farb suchych i mokrych, lakierników, pokostu i terpentyny. Odbyły się w tej sprawie dość liczne zgromadzenia, które jednak nie mogły ze względów czysto technologicznych ostatecznie doprowadzić do porozumienia i dlatego w najbliższym czasie zwołane być mają przez związek przemysłu chemicznego zebrania poszczególnych grup wyżej wymienionych przemysłów. Doprowadzenie do porozumienia wpłynie niewątpliwie na podniesienie organizacji przemysłu chemicznego i usuniecie stosunki w handlu artykułami chemicznymi.

(k) **Opiniowanie ustaw i rozporządzeń przez Izby Przemysłowo-Handlowe.** Prezes Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie, inż. Cz. Klarner, wraz z dyrektorem Izby, J. Jakubowskim, przyjęci zostali przez p. ministra przemysłu i handlu Zarzyckiego na posłuchaniu, w czasie którego doręczyli p. ministrowi memoriał Związku Izb, domagający się należytego unormowania trybu doręczania Izbom do opinii projektów ustaw i rozporządzeń o charakterze gospodarczym. Projekty te są bowiem dotychczas przesyłane Izbom częstokroć z tak krótkim terminem, że opracowanie opinii musi następować zbyt pobieżnie, ze szkodą dla interesów sfer gospodarczych i państwa. W niektórych wypadkach Związek Izb zmuszony był nawet zupełnie powstrzymać się od udzielenia opinii, niemogąc ustalić jej w ciągu kilku lub kilkunastu dni. P. minister Zarzycki, podziwiając opinię delegacji, przyrzekł poczynić odpowiednie kroki w tej sprawie.

Z ZAGRANICY

(z) **Podniesienie stawki celnej na ziemniaki w Szwajcarii.** Rząd szwajcarski postanowił podnieść stawkę celną na ziemniaki o dalsze dwa franki. Tem samym wynosić ona będzie 6 franków od 100 kg. Powyższe rozporządzenie spowodowane zostało spadkiem cen na kartofle na szwajcarskim rynku wewnętrznym i stratami stąd wynikającymi dla szwajcarskich producentów.

(z) **Junkers reguluje na 40—50 procent.** W Dessau odbyło się zebranie sądu handlowego z udziałem wierzycieli koncernu Junkersa. Na zebraniu przedstawiciele koncernu zaproponowali wierzycielom układ, w myśl którego wierzytelności do 500 marek zaspokojone zostaną w okresie 3 miesięcy w pełnej wysokości. W okresie 6 miesięcy zaspokajane będą wierzytelności do 70 000 marek. Wszystkie inne zobowiązania koncernu zaspokojone zostaną w granicach od 40—50 proc. płatnych w 3 ratach do grudnia 1933 r.

(z) **Samowystarczalność Niemiec w zakresie artykułów rolnych.** Energiczne wysiłki Niemiec w kierunku osiągnięcia zupełnej samowystarczalności w zakresie produktów rolnych dają już widome wyniki. Obszar zasiewów w Niemczech powiększył się w ciągu siedmiu ostatnich lat o ca 500 000 ha. Jednocześnie gwałtownie spada import do Niemiec produktów rolnych. — I tak, w okresie pierwszych siedmiu miesięcy rb. ogólna wartość importu podstawowych artykułów rolnych wynosiła 150 milj. mk., wobec 800 milj. mk. w odpowiednim okresie 1929. Wartość przywozu poszczególnych artykułów w tymże okresie spadła jak następuje: trzoda chlewna z 15,6 na 0,4 milj. mk., kartofle z 30,7 na 0,9 milj. mk., jarzyny z 186,7 na 54,4 milj., owoce z 211,9 na 108,0 milj. mk.

Z WYDAWNICTWA

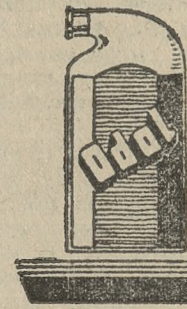
(w) **Młynarski Feliks — Kryzys waluty dewizowo-złotej.** Warszawa, 1932, str. 28. Nakładem Izby Przemysłowo-Handlowej

Najlepsze wyniki osiąga się

przez codzienne pielęgnowanie zębów pastą do zębów Odol. Pasta do zębów Odol nie narusza emalii, ponieważ wytwarzana jest z najdelikatniejszych sproszkowanych składników

ODOL

w Warszawie ukazała się broszura F. Młynarskiego, jednego z najlepszych znawców zagadnień walutowo-pieniężnych. Autor określa walutę dewizowo-złotą, jako walutę, przy której banknoty według wyboru banku mogą być wymieniane zarówno na złoto, jak i dewizy. Prowadzi ona do sztucznego wzrostu obiegu banknotów, gdyż złoto może dwukrotnie być zabezpieczeniem banknotów, raz bezpośrednio drugi raz za pośrednictwem dewizy. Autor uznając jednak zalety waluty dewizowo-złotej proponuje poddać jej reformie, która winna się opierać na 3 następują-

cych zasadach: 1) koncentrować dewizy, zaliczone na rezerw kruszcowych, wyłącznie w zagranicznych bankach biletowych, 2) zabezpieczyć depozyty dewiz przed stratami w razie deprecjacji przez klauzulę złotą, 3) sprzedaż dewiz zastąpić przez sprzedaż złota z depozytu złota zagranicą. Ta reforma nie wystarczy jednak do przezwyciężenia kryzysu. Obok tego konieczny jest powrót do wolnej międzynarodowej wymiany towarów, usług i kapitałów, czemu na przeszkodzie stoi dziś powszechny brak zaufania i skrajnie merkantylistyczna polityka Stanów Zjednoczonych.

„Legja” i „1 p. p. leg.” Wilno 5:3
Legja zdobywa 3 br. przez Chmielewskiego.

Drużyna „AZS” Poznań zdobyła mistrzostwo Polski w szczypiorniaku.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Przed wyrokiem w głośniejszej aferze „Pewukowej“

Dziś Sąd Apelacyjny pod przewodnictwem sędziego Grabowskiego przesłuchał w sprawie powyższej jeszcze dodatkowych świadków oraz rzeczoznawcę inż. Rugego, poczem przewód sądowy zamknięto.

Prokurator w przemówieniu swem ustala winę podsądnych pierwszych

dwóch, t. j. Wilińskiego i Oppeln-Bronikowskiego, jako sprawców, zaś pozostałych dwóch jako pomocników. Dla pierwszych dwóch domaga się ukarania bez zawieszenia kary, dla pozostałych zaś z zawieszeniem. Ogłoszenie wyroku nastąpi prawdopodobnie dziś wieczorem. (z)

20-lecie I. Poznańskiej Drużyny Harcerskiej

W końcu września upłynęło 20 lat od chwili założenia I. Poznańskiej Drużyny Harcerzy im. Bolesława Chrobrego. Z tej okazji odbył się onegdaj uroczysty obchód. Po nabożeństwie w kościele XX. Salezjanów, odprawionem przez ks. dyr. Piechurę, który w podniosłych słowach przemówił od ołtarza i poświęcił nowy sztandar drużyny, odbył się przed kościołem raport drużyny, która następnie przy dźwiękach orkiestry przeszła ulicami miasta. Na ul. Franciszka Ratajczaka przyjął defiladę komendant chorągwi wielkopolskiej Z. H. P. harcmistrz Czarniecki.

Z kolei w przepelnionej sali Domu Rzemieślniczego odbyła się uroczysta akademja, którą, po wprowadzeniu sztandarów na scenę, zagałi prezes komitetu wykonawczego obchodu p. A. Radomski. Po powitaniu przedstawicieli władz i gości, mówca poświęcił gorące wspomnienie poległym podczas wojny światowej i w walkach o niepodległość polski harcerzom, których pamięć uczczono powstaniem z miejsc. Przemówienie swe zakończył p. Radomski okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, podjętym przez zebranych. Orkiestra odegrała hymn narodowy.

Następnie, w imieniu zarządu oddziału wielkopolskiego Z. H. P. przemawiał harcmistrz p. inż. Grzymałowski, a w imieniu V szkoły powszechnej, z ucznioi, które to szkoły rekrutują się przeważnie członkowie I. Drużyny Harcerskiej, przemawiał p. rektor Dąbrowski. Przemawiali potem członkowie różnych drużyn harcerskich i kół przyjaciół harcerstwa oraz delegat Harc. Kola Akademików im. Heljodora Święcickiego p. Jańczak, ks. Weso-

łowski im. kola harcerzy kleryków przy poznańskim Seminarjum Duchownem, przedstawiciel Poznańskiego Komitetu Akademickiego i inni. Żywiłomowi okłaskami przyjęto przemówienie jednego z najstarszych harcerzy, hrcm. Henryka Śniegockiego.

Po szeregu przemówień nastąpiło uroczyste wręczenie sztandaru drużynie, poczem wygłosił referat okolicznościowy b. harcerz p. St. Adamski. W obfitym programie uroczystości mieściło się jeszcze wbijanie gwoździ pamiątkowych w drzewiec nowego sztandaru.

Wśród lic. nych pism, przesłanych drużynie, należy wspomnieć o życzeniach z okazji uroczystości, od p. J. Krawcekiego, Towarzystwa Młodych Przemysłowców, Bratniej Pomocy Pracowników Zakładów Miejskich Gniazda XIV. „Sokoła“ żeńskiego na Łazarzu i Stow. b. Zoin. 1. plk. Strzelców Wielkopolskich. Uchwalono wysłać telegramy do protektora harcerstwa Prezydenta Rzeczypospolitej, J. Em. Ks. Kardynała Trymasa i prezesa Zw. Harcerstwa Polskiego.

Zywiłomowi i niemiłągłem okłaskami przyjęto śpiew solowy b. harcerza, członka opery poznańskiej p. Jana Gruszczyńskiego. Artystę, który śpiewał przy akompaniamencie p. Witolda Gruszczyńskiego, zmuszono do licznych bisów. Podniosła uroczystość harcerską zakończono odśpiewaniem „Roty“.

Popołudniu odbył się wspólny obiad byłych harcerzy, oraz zebranie, w sali restauracji „Boulevard“, wieczorem zaś wieczorek towarzyski z tańcami. (kl)

Rowerem z Niemiec do Polski

Redakcji naszej złożyli wizytę pp. Bronisław i Kazimierz Kotlarkowie z Duisburga - Hamburg w Nadrenji. Młodzie ci ludzie wyjechali z Duisburga 28 lipca rowerami i po przebyciu 900 kilometrów przybyli w sierpniu do Polski Kotlarkowie znajdują się w Polsce po raz pierwszy, to też objeżdżą ziemię polskie i przebyli dotąd około 700 km. Polska zrobiła na nich wielkie wrażenie i cieszą się niezmiernie z przyjęcia, jakie ich spotyka na każdym kroku.

„Wiele hałasu o nic“

w Teatrze Polskim.

Jutro we wtorek wchodzi na afisz Teatru Polskiego najrozkoszniejsza z komedji Szekspira, „Wiele hałasu o nic“, która od czasów jeszcze występów Modrzejewskiej nie była w Poznaniu grana. To arcydzieło literatury komicznej ukaże się w inscenizacji dyr. Teofila Trzcińskiego, która już w Krakowie i Lwowie przeszła próbę nadzwyczajnego sukcesu, ukazując twórcę Szekspira we formie lekkiej i pełnej bujnego życia scenicznego. Klasyczną parę kochanków Beatryks i Benedykta tworzą pp. Zaklicka i Pichelski, inne pp. Nowińska (Hero), Nowacki (Don Pedro), Przystański (Leonato), Piszer (Don Juan), Modzelewski (Klaudjo), Tyleczyński (Borachio), Bystrzyński (Konrad), Noskowski (Dogbery), Fertner (Verges) i inni.

Sztuka otrzymała nową barwną wystawę wedle planu inscenizatora, zaprojektowaną przez art. mal. Z. Szpingiera, oraz wspaniałe nowe kostjomy wykonane w pracowniach Teatru Polskiego.

Dzięki systemowi inscenizacji 7 pierwszych obrazów przesunie się bez spuszczenia kurtyny, z zaznaczeniem zmiany obrazu tylko zapomocą światła. Ta niezwykła pod wieloma wzglę-

dam! premjera wywołała żywe zainteresowanie.

„Dwór we Włodkowicach“

Premjera w Teatrze Nowym

Dziś, w poniedziałek premjera premiery komedji Z. Przybylskiego „Dwór we Włodkowicach“, w której główną postać przepysznego w swym humorze wzbogaconego cukiernika Babelskiego kreuje senjor aktorów polskich Mięczyński.

Wszystkie dalsze role w tej słonecznej, pełnej pogody komedji spoczywają w rękach najświetniejszych artystów zespołu.

W przedstawieniu bierze udział nowozaangażowana artystka scen lwowskich i krakowskich p. Z. Barwińska.

Premjera dzisiejsza, ze względu na występ gościnnie Mistrza i doskonałą obsadę, budzi powszechne zainteresowanie.

KALENDARZYK

Poniedziałek, 10 października 1932.
Słońce: wschód 6,08 — zachód 17,09 —
długość dnia 11 godzin 1 min.

Księżyc: wschód 16,00 — zachód 1,10 — przed pełnią.

Stan pogody według sprostżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw Pozn.:
Poniedziałek godz. 7 rano. Temperatura powietrza wysoka plus 11 st. Cels. Pochmurno. Wiatr południowo zachodni. Ciśnienie atmosferyczne niskie 741 mm — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa plus 17 st. C. najniższa plus 11 st. C. — Ilość opadu 2 mm.

Kal. rzk.: Franciszek Borgjusz S. J. — jutro Placyda P.

Kal. słow.: Tomil — jutro Dobromila.

Nocna służba aptek

Śródmieście: Apteka pod Złotym Lwem, Stary Rynek 45 — Apteka Sapieżyńska, pl. Sapieżyński 1 — Apteka Chwaliszewska, Chwaliszewo 76 — Apteka pod Eskulapem, plac Wolności 13.

Łazarz: Apteka przy Parku Wilsona, ul. Marsz Focha 47

Wilda: Apteka „Fortuna“, Górna Wilda 96 — Apteka przy Bramie Wildeckiej, Górna Wilda 3.

Jeżyce: Apteka Mickiewicza, ul. Mickiewicza 22 — Apteka pod Opatrnością, ul. Dąbrowskiego 76

W innych dzielnicach aptek tam się znajdująca.

OSOBISTE

— * **Srebrne gody** obchodzą w dniu 16 b. m. pp. Józef i Marija z Fenerów Mateccy (Grochowe Łąki 7). Na intencję jubilatów odprawioną będzie w kościele św. Wojciecha msza św. o godz. 9.

ZYCIE SOKOLE

— * **Sokół Jeżyce**, Zebranie plenarne połączone z obchodem Kościuszkowskim odbędzie się we wtorek 11 bm o godz. 20 na sali p. Jasyka, ul. Kraszewskiego 16. Uprasza się o liczne przybycie.

— * **Żeńskie Tow. Gimn. Sokół XIII.** (Wilda). Zebranie plenarne odbędzie się w środę 12 bm o godz. 20 w lokalu p. Zawadki, Górna Wilda 75. Referat „Rola i znaczenie organizacji społecznych“.

— * **Termin uzyskania odznak P. O. S.** dla druhów i druchon Okręgu Poznańskiego wyznaczono nieodwołalnie na 15 października Druhowie muszą do terminu wyżej wymienionego ukończyć wszystkie boje, gdyż przez niedokończenie ich, tracą prawo do uzyskania odznak Strzelanie do P. O. S. odbywa się codziennie od godz. 16 w ćwiczeniach sokolej na boisku Sokoła.

WYKŁADY

— * **Odczyt dyrektora Instytutu Badania Konjunktury**, Prof. Edward Lipiński, dyrektor Instytutu Badania Konjunktury wygłosi w środę 12 bm o godzinie 20 w nowym gmachu Wyższej Szkoły Handlowej odczyt na aktualny temat: „Samorzutna poprawa konjunktury, czy metoda sztucznego podniecania“. Osoba prelegenta i obrany przezeń temat wzbudziły żywe zainteresowanie w kółach naukowych i gospodarczych.

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Zmiana właściciela**. Majątek ziemski Gozdanin w powiecie mogileńskim, obszaru około 1900 morg, przejął na własność drogą kupna p. Bronisław Bajer z Poznania, właściciel wili i szeregu terenów budowlanych w miejscu. — Dotychczasowym właścicielem Gozdanina był p. Aleksander Szrant.

— * **Mieszkańcy Puszczykowa** skarżą się na niedomagania dostawy prądu elektrycznego, gdyż zbyt często następują jakiekolwiek defekty i światła przez dłuższy czas niema. Również byłoby pożądanem oświetlenie ulic, ze względu na obecne długie wieczory, aż do ostatniego pociągu, tj. do godz. 24 min 16. Dotychczas oświetla się ulice bardzo nieregularnie.

— * **Z targu**, Dnia 10 b. m. na placu Sapieżyńskim płacono za nabiał: 1 kg

Przy cierpieniach serca i zwapnieniu naczyń, skłonności do udaru i ataków apoplektycznych naturalna woda gorzka Franciszka-Józefa zapewnia łagodne wypróżnienie bez nadwyrężania się. Zadać w aptekach i drogerjach. ng 5777

masła wiejskiego 3,20—3,40 zł; 1 kg. masła mleczarskiego 4,00—4,20 zł; 1 kg. twarogu 0,70—1,00 zł; za litr śmietany 2,00—2,40 zł; mleka pełnego 24—26 gr; za mendl jaj 1,70—1,90 zł.

Za mięso: 1 kg słoniny świeżej 1,80—2,00 zł; słoniny wędzonej 2,20—2,40 zł; wieprzowiny 1,40—2,00 zł; wolojowy 1,40 do 2,00 zł; cielęciny 1,20—1,80 zł; skopowiny 1,40—2,20 zł; koziny 1,00—1,20 zł; smalcu 2,40—2,80 zł.

Za drób i dziczyznę: kura 2,50—4,00 zł; para kurcząt 2,00—3,50 zł; kaczka 1,80—4,00 zł; gęś 4,00—6,50 zł; para gołębi 1,00—1,10 zł; para kuropatów 3,00 zł; suma 2,60—3,20 zł; miętusa 2,40—3,00 zł; leszcza 2,40 zł; białych ryb 0,60—1,20 zł.

Za ryby: 1 kg szczupaka 2,00—2,40 zł; okonia 1,20—1,40 zł; lina 2,20—2,40 zł; karasia 1,80—2,00 zł; sandacza 3,00—3,60 zł; suma 2,60—3,20 zł; miętusa 2,40—3,00 zł; leszcza 2,40 zł; białych ryb 0,60—1,20 zł. Za ryby śnieży placono 60—70 gr mniej. Za mendel raków placono 0,50—1,50 zł.

Za jarzyny: 1 kg ziemniaków 6—8 gr; pęczek marchewki 5—10 gr; kalarepy 10 gr; 1 kg szpinaku 30 gr; szczawiu 10—20 gr; kapusty 20—40 gr; seleru 30 gr; 1 pęczek pietruszki 10 gr; 1 kg jarzynu 30—40 gr; 1 kg cebuli 15 gr; za kalafior 5—50 gr; główkę sałaty 20—30 gr; 1 mdl. ogórków 20—50 gr; 1 kg bobu 30—50 gr; groszku w strączku 20—30 gr; pęczek rzodkiewek 10 gr; 1 kg rabarberu 20—30 gr; 1 kg fasoli żółtej 0,80—1,00 zł; zielonej 40—60 gr; pomidorów 30—40 gr.

Za owoce: 1 kg owoców suszonych 0,80 do 2,00 złotych; za 1 kg jabłek 0,30—1,20 zł; gruszek 0,40 do 1,00 zł; 1 kg. borówek 1,60—2,40 zł; 1 kg. śliwek węgerek 70—80 gr; winogron 1,20—2,00 zł.

Za grzyby 1 kg grzybów suszonych 4,00—8,00 zł; kurków (liszczyk 60—80 gr; borowików 1,60—2,40 zł; maślaków 40 gr; pieczarek 60 do 70 gr; rydzów 2,40—3,00 zł; podpienek 60—80 gr; pieczarek hodowanych 1,60 zł; zielonek 50—60 gr; innych grzybów 50—80 gr.

Targ słaby. Duży dowóz grzybów. Ceny nabiału, zwykływały w dalszym ciągu. (hu)

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Wypadki w komunikacji ulicznej**. Przy zbiegu ulic Dąbrowskiego i Kraszewskiego samochód P Z 44267 najechał p. Franciszka Mikołajczaka (ul. Staszica nr 6), raniąc go lekko na lewej nodze. Na ul. Staroleńskiej nieznanymi cyklistami najechał 4-letniego Zenona Stachowiaka (ul. Starolecka 82). Dziecko zostało lekko pokaleczone na głowie. (kl)

— * **Dziecko bez opieki**. Przed dwoma miesiącami oddalili się z mieszkania p. Pelagji Piątek przy ul. Bukowskiej nr 23, jej sublokatora Józefa Komorowskiego. Mieszkała ona u p. Piątek przez dwa tygodnie, a oddalili się, pozostawiając bez opieki dziewięciomiesięczne dziecko pięciolatki. Sprawę małżeństwa bez opieki zajęły się władze. (kl)

Nasi korespondenci donoszą

Z Poznańskiego

— * **Cielecza**, pow. Jarocin. (Z Tow. Śpiewu.) Pomyślnie rozwija się tućtejsze Tow. Śpiewu „Halka“, założone niedawno przez tućtejszego duszpasterza, ks. Rospenka. Niedawno urządziło towarzystwo „dożynki“. Zespół śpiewaczy pod batutą p. Grabarka wywiał się z swego zadania dobrze. Licznie zgromadzona publiczność także z pobliskiego Jarocina darzyła wykonawców rżęsiestmi okłaskami. (e.)

— * **Janowice**. (Złote gody.) Złote gody małżeńskie obchodzą w niedzielę, 9 bm, emerytowany nauczyciel p. Niskodem Żmudziński z żoną Jadwigą z Jeszków. Jubilat podczas strajku szkolnego polskich dzieł z czasów pruskich był jednym z niezliczonych nauczycieli, którzy stanęli w obronie języka polskiego, pozostawiając w szkole pacierz w języku polskim. Na intencję jubilatów odprawi mszę św. ks. prob. Łapka o godz. 9,30 w kościele parafjalnym.

— * **Kierzno pow. kępiński**. (Z rady gminnej.) Na posiedzeniu rady gminnej w Kierznie przyjęto wniosek zarządów Straży Pożarnej i Tow. Gimn. „Sokół“ o przydzielenie laki na boisko, którego dotąd nie było. Uwzględniając wniosek, okazali pp. radni swe zrozumienie dla tak ważnej sprawy, jaką jest wychowanie fizyczne, czem zaskarbili sobie wdzięczność młodzieży. (op.)

— * **Kochłowy pow. Kępno**. (Epidemia odry i szkarlatyny.) Od kilku dni panuje tu epidemia odry i szkarlatyny. Choroba szerzy się zwłaszcza wśród młodszych dzieł, tak gwałtownie, że nauka w szkole została zawieszona na dłuższy czas. (op.)

— * **Koźmin**. (Z karty żałobnej.) Dnia 5 bm. rano o godz. 6,30 zmarł nagle na

udar serca mistrz piekarski śp. Karol Dziurła.

— (Koncert.) Dnia 2 bm, odbył się drugi koncert klubu mandolinistów „Hawajska Gitara“, z bardzo obfitym programem, pod kierownictwem p. W. Rogala.

— (Kradzieże.) W nocy na 3 bm, nieznanymi złoćczyńcy wtargnęli przez okno do hotelu p. Teofila Pilarczyka i skradli 20 kg słoniny. — P. J. Modlibowskiemu w Mokronosie skradziono 4 szory robocze, wartości 150 zł. — Rowerzy marki „Herkules“ skradziono p. W. Pluciskiemu z Wyrembina, p. St. Zawodnemu z Dymacza, uczniowi fryzjerskiemu St. Tyrakowskiemu z Borzęcej i p. J. Opiełowiczowi z Koźmina. Ten ostatni pozostawił swój rower w rowie przy szosie; oddalając się, zauważył, że przechodzący żebrak wsiał na jego rower i odjechał. (s. a.)

— * **Kępno**. (Rekolekcje III. Zakonu.) W czasie od 20 do 23 października br. odbędzie się w kościele parafjalnym w Kępnie rekolekcje dla członków III Zakonu, pod przewodnictwem OO. Franciszkanów z Wielunia. Pierwsza nauka odbędzie się 20 bm, po nabożeństwie różańcowem.

— (Wenta na rzecz biednych.) Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo urządza w niedzielę, 9 bm, w szkole powszechnej w Kępnie wente na rzecz ubogich miasta. Komitet organizacyjny zwraca się do obywatelstwa z prośbą o nadsyłanie ofiar, tak w gotówce jak i w naturze, które z wdzięcznością przyjmują prezydentka stowarzyszenia, p. aptekarzowa Karłowska.

— (Z Bractwa Kurkowego.) W niedzielę urządziło Bractwo Kurkowe z okazji zakończenia sezonu strzelania do tarczy. I-szym zwycięzcą jesiennym został p. Józef Płonka, II-im p. Feliks Hanisch, III-im p. Julian Bogucki — prezes Bractwa. Frekwencja w strzelaniu była bardzo liczna i ożywiona. Nagród rozdzielono 38.

— (Epidemie.) W ostatnich dniach wybuchły w Kochłowach i Turzu (pow. Kępno) epidemie odry i szkarlatyny. Choroba rozszerza się gwałtownie, szczególnie wśród młodszych dzieci szkolnych, z których niemal wszystkie chorują. Skutkiem tego nauka w szkole została zawieszona.

— (Motocykl najechał listowego.) Listowy Smordowski z Ostrzeszowa wioząc rowerem z urzędu pocztowego w Ostrzeszowie do agencji w Kochłowach pocztę. W chwili, gdy zjeżdżał z wysokiego wzgórza w dół ku Rogaszycom, usłyszał tuż za sobą turkot motocyklu. Chcąc się usunąć z drogi, skierował rower w bok, lecz w niewłaściwą stronę i wpadł skutkiem tego z rowerem pod motocykl. Rower został bardzo poważnie uszkodzony, a nieostrożny cyklista doznał poważnych kontuzji na całym ciele, m. in. złamania obojczyka. Niefortunnym listowym zaopiekował się motocyklista i przewiózł go do agencji pocztowej w Kochłowach. (ck.)

— (Oborniki. (Zuchwałe kradzieże.) W Obornikach grasuje nieuchwytna dżuda szajka złodziei, która dokonała w ostatnich dniach szeregu włamań. W nocy na 6 bm włamano się za pomocą wyłoczenia szyby do mieszkania właścicielki hotelu pod Orlem p. Genowefy Kłosowej i skradziono z sypialni kasetkę, zawierającą 1400 zł gotówki, książeczkę oszczędnościową na sumę 8000 zł, różne papiery wartościowe (m. in. koncesje na wyszynk) oraz dwa złote zegarki i dwa pierścienie. Policja wdrożyła energiczne dochodzenia celem wykrycia złoczyńców. — W nocy na 5 bm, włamano się za pomocą podrobionych kluczy do mieszkania pomocników mistrza piekarskiego p. Szalatego; złodzieje zostali jednakże wczas spłoszeni i zbiegli, pozostawiając na miejscu upatrzone łupy. W ręce włamywaczy dostało się jedynie 20 zł gotówki — tegoż samego dnia skradziono p. Ignacemu Nowackiemu z Obornik z składu p. A. Wesolowskiego rower wartości 80 zł.

— (Akademja.) Kółko Misyjne Stowarzyszenia Młodych Polek w Obornikach urządza dnia 9 bm, na sali p. Kłosowej Akademję Misyjną z bardzo interesującym programem. Obywatelstwo miasta i okolicy uprasza się o poparcie. (kko)

— (Ostrów. (Kronika sądowa.) Przed sądem okręgowym toczyła się rozprawa karna przeciwko ogrodnikowi p. Kotarskiemu i Adamowi Świtalskiemu z Ostrowa. Akt oskarżenia zarzucał im, że w wigilję znanych „imienin“ podczas capstrzyku, w akcie przemówienia jednego z „sanatorów“ na rynku, wymienieni zachowywali się hałaśliwie, skutkiem czego dopuścić się mieli ciężkiego wybryku. — Sąd, po przeprowadzonej rozprawie, dopatrzył się winy oskarżonego Kotarskiego i zasądził go na 10 zł kary wzgl. jeden dzień więzienia, oskarżonego A. Świtalskiego z braku dowodów winy sąd uwolnił. Rozprawę prowadził sędzia dr. Białoborski.

— (Wiec N. P. R.) Na górnej sali Strzelnicy Miejskiej odbył się wiec N. P.

R. Demagogiczne przemówienie wygłosił mówca zamiejskowy. Wiec utrzymany był w tonie niepoważnym i miał przebieg bardzo hałaśliwy. (or.)

— (Ostrzeszów. (Ciągłe kradzieże.) Niedawno notowaliśmy kradzież u ogrodnika p. Trzeciaka, obecnie odwiedzili złodzieje także ogród p. Kosiułka, gdzie urządzili spustoszenie, wycinając większą ilość warzyw. — Pozostawiony bez dozoru na ulicy rower p. Sorkowej również znalazł amatora, nie udało się natomiast wyprawa złodziejowi na rower p. Morawca z Książenic, który zdołał przychwycić złodzieja na gorącym uczynku w chwili, gdy ten zamierzał urządzić sobie na nim przejażdżkę. Również i złodzieja Stefana Figowskiego z Pomorza, który aż stamtąd wybrał się na wyprawę złodziejską, przychwyciono w chwili, kiedy zamierzał zabrać p. Zofji Buczek z Ostrzeszowa parcję swetrów. (op.)

— (Poniec. (Sp. Siostra Juljanna.) — Dnia 30 ub. m. zakończyła doczesny żywot wielce zasłużona i znana w mieście i na całą okolicę sp. Siostra Miłosierdzia Juljanna Nalazek. Miała lat 62, powołania 42, w Poniecu pracowała przeszło 24 lata. Ciche wprowadzenie zwłok do kaplicy odbyło się 2 bm. Następnego dnia odbyły się w kaplicy trzy msze św. Ekspozycję w otoczeniu księży i sióstr oraz delegacji miejscowych towarzyszy prowadził ks. proboszcz Sztukowski do kościoła parafialnego. Na cmentarz zwłoki prowadził ks. dziekan Śramkiewicz z Pawłowic.

— (Rogaszyce pow. Kępno. (Najechał przez motocykl.) Na szosie Ostrzeszów — Rogaszyce został przejechany przez motocykl listonosz Smordowski z Ostrzeszowa. Usłysawszy zapóźno warkot motoru, nie zdołał on wczas usunąć się z drogi i skierowawszy rower w niewłaściwą stronę, dostał się pod motocykl. Nieostrożny rowerzysta doznał poważnych kontuzji, m. in. złamania obojczyka, również rower został zdruzgotany. Poszkodowany ponosi sam winę w tym wypadku. (op)

— (Szamotuły. (Z Narodowej Organizacji Kobiet.) Pod przewodnictwem prezeski p. Hytrowej odbyło się w ub. wtorek zebranie Nar. Organizacji Kobiet. Na początku uczczono pamięć sp. Domagalskiej oraz sp. por. Żwirki i inż. Wigury. P. Pawlakowa wygłosiła odczyt o zagadnieniu lotnictwa polskiego. Omawiano potem sprawę urzędzenia gwiazdki dla najbardziejniejszych. Z inicjatywy Nar. Organizacji Kobiet odbędzie się dnia 11 bm o godz. 9 w Kolegji msza św. o spokój dusz sp. por. Żwirki i inż. Wigury. Zaproszone władze organizacje jak i obywatelstwo niewątpliwie wezmą udział w uroczystości żałobnej.

— (Kradzież.) Do właściciela restauracji p. Ryszarda Flechnera w Lubosinie włamali się złodzieje i skradli 30 litrów wódek, większą ilość towarów kolonialnych i bławatnych, sześć worków żyta i inne przedmioty. Złodziei było trzech, a

wywieźli towar wozem. Policja jest na tropie złoczyńców. (sc)

Z Pomorza

— (Działdowo. (Groźny pożar.) W zabudowaniach właściciela majątności Krawajewskiego w Malinowie wybuchł pożar, który zniszczył dwie stodoły ze zbożem, chlewy, stajnie i świniańnię; spłonął również stóg koniczny, młockarnia i narzędzia rolnicze. Pożar powstał od iskrzy z parownika. Straty wynoszą około 60 000 zł. W akcji ratowniczej brała udział straż pożarna z Działdowa i trzy sikawki z Niemiec. (x)

— (Gdynia. (Bandera Panamy w porcie gdyńskim.) W dniu 7 bm. do portu gdyńskiego zawinął transportowiec panamski „Ignacia Aguado“ z ładunkiem 4 500 tonn pirytów z hiszpańskiego portu Huelvy. Statek, pływający pod banderą panamską (dwa prostokąty: niebieski i czerwony i dwa białe prostokątne pola z pięciopromiennymi gwiazdami: niebieską i czerwoną) jest właściwie statkiem hiszpańskim, ale ze względów podatkowych pływa pod flagą republiki środkowo-amerykańskiej „Ignacio Aguado“ zbudowany został w Anglii w roku 1893 i przedtem nazywał się „Margaret Jones“ (poj. 2 851 t. rej. br.). (S. B.)

— (Pelplin. (Śmierć pod kołami lokomotywy.) Na szlaku kolejowym Kulica-Pelplin przejechany został przez pociąg 11-letni Henryk Nowak z Kulic, syn zwrotniczego, tamże. Chłopiec zmarł w tuż szpitalu wskutek odniesionych ran. (x.)

— (Świecie n. W. (Prowokacje Niemca.) Zamieszkały we wsi Jasiniec Niemiec optant Emil Kühn, właściciel gospodarstwa 60-morgowego, publicznie w ironiczny sposób ujawnił swe antypolskie uczucia, używając pod adresem władz polskich obelżywych słów. Nie inaczej postąpiła jego żona. Za powyższe prowokacje został Kühn osadzony w więzieniu. (its)

Z Kaliskiego

— (Kalisz. (Emerytury sędziowskie.) Na podstawie dekretu, zawieszającego nieusuwalność sędziów, przeniesieni zostali w stan spoczynku sędziowie sądu okręgowego w Kaliszu: wiceprezes sądu p. Winczakiewicz, p. sędzia Śniechowski i p. sędzia Wołkowiński. — Sędzia sądu grodzkiego w Sieradzu p. Kielczewski przeniesiony został do sądu grodzkiego w Kaliszu.

Szoferzy toruńscy uroczą się poświęcili swoje samochody

Pierwsza to tego rodzaju uroczystość w Polsce

Toruń, 10. 10. (Tel. wł.) W niedzielę, 9. bm. filja toruńska pomorskiego klubu szoferów urządziła uroczystość poświęcenia samochodów, pierwszą tego rodzaju uroczystość w Polsce. Piękny ten zwyczaj, stosowany jest od dawna na zachodzie.

Szoferzy toruńscy ufundowali sobie

— (Akcja Katolicka.) Pod przewodnictwem Dyrektora Akcji Katolickiej na Diecezję Włocławską ks. Wojsy, odbyło się zebranie kaliskiego duchowieństwa, które postanowiło ożywić działalność Akcji Katolickiej na tutejszym terenie. W związku z tem ks. prał. Kalinowski i ks. dr. Niewęglowski podjęli się zorganizować Związek inteligencji katolickiej panów, ks. profesor Biniewicz i ks. profesor Łopuszyński — Związek Katolicki Polek, ks. Wileński — Katolickie Stowarzyszenie Mieszczan — oczywiście wszystkie organizacje bez żadnych znamion politycznych. (mk)

— (Konin. (Wybór burmistrza.) Rada miasta Konina odbyła w dniu 4 b. m. posiedzenie celem wyboru nowego burmistrza. Przewodnictwo objął p. Stefan Syciński, zastępca burmistrza, który zarządził składanie list kandydackich na burmistrza. Z pośród radnych wyłoniła się jedna lista, na której był kandydatem Hugon Zaremba (ewangelik); listę tę zgłosili: ks. kanonik Kabała, Tadeusz Kubiszewski, Wacław Dypczak i Kula. Ponieważ więcej list nie zgłoszono, zabrał głos radny p. Zygmunt Włodarczyk, który sprzeciwił się kandydaturze p. Zarembki i zaproponował zwrócenie się do byłego burmistrza p. Ludwika Ganowicza, aby z powrotem objął stanowisko burmistrza. Wniosek ten poparli pp. Józef Lewartowski, Matuszkiewicz i Wdzięczny. Wymienieni udali się do p. Ganowicza, który propozycję przyjął i tem samem został zpowrotem burmistrem miasta Konina. Dlaczego wymienieni wyżej radni z ks. kanonikiem Kabałą na czele, wystawili listę z kandydatem z mniejszości narodowej, mając między sobą odpowiednich kandydatów Polaków — katolików, pozostanie tajemnicą. (fk)

— (Słupca. (Sprawa agend urzędów.) Sprawa otwarcia w Słupcy na miejsce urzędu skarbowego i kasy agend tych urzędów, jest na dobrej drodze. Mianowicie budżet państwowy na rok 1932-33 projektuje na cel ten specjalną kwotę. Otwarcia zatem agend należy się spodziewać z początkiem przyszłego roku budżetowego, tj. od dnia 1 kwietnia. Zainteresowani wówczas płatnicy podatkowi z Słupckiego będą mogli załatwiać sprawy podatkowe już nie w Koninie, lecz w Słupcy.

— (Srebrne gody.) W dniu 25 września rb. p. Ignacy Jaworski, prezes słupckiego „Sokoła“, obchodził z swą małżonką Janiną z Buchwiców 25-lecie pożycia małżeńskiego. (sm.)

Z targów ogrodniczych

Grupa uczestników uroczystości otwarcia targów ogrodniczych.

Odbywające się od soboty na terenie Targów Poznańskich targi ogrodnicze cieszą się olbrzymią frekwencją publiczności. W niedzielę panował ożywiony ruch w szkółkach, które sprzedawały stosunkowo dużo drzewek. Sprzedano też większą część wystawionego owocu. Na uwagę zasługują stoiska firm handlowych związanych z sadownictwem i ogrodnictwem, wystawiających narzędzia, nasiona i różne przybory ogrodnicze. Koło Zw. Pań Domu ma osobne stoisko, ilustrujące różne sprzęty gospodarskie i praktyczne zdobycze z dziedziny gospodarstwa domowego. Polski Czerwony Krzyż propaguje przybieranie izb szpitalnych kwiatami. Wreszcie zwraca uwagę ogrodnictwo ochroniarskie zilustrowane w bardzo pouczający i miły sposób. Na podkreślenie zasługuje wzorowe opakowanie owocu,

Zamknięcie targów ogrodniczych nastąpi w dniu jutrzejszym — we wtorek. (kl)

Wśród eksponatów uwagę zwracają imponujące okazy kapusty.

Dzieje sądownictwa w Gdyni

Poświęcenie nowego gmachu sądowego

W dniu 8 bm., po uroczystej mszy św., k. torą w kościele N. Panny Marji odprawił na intencję sądownictwa polskiego ks. Piątkowski, w budynku sądowym przy ul. Kollataja wypełniła się szczerze salka, służąca zazwyczaj do przeprowadzania rozpraw karnych. Na honorowym miejscu zasiadł prezes Sądu Apelacyjnego w Toruniu p. Szyszko, obok niego: prokurator s. a. p. Jawornik, prezes s. o. w Gdyni p. Jackowski, oraz prokurator i wiceprezes tegoż sądu pp. Szulc i Heidrich. Szeregi krzesel zajęli sędziowie, wiceprokuratorzy, asesorzy, adwokaci i urzędnicy sądowi z Gdyni i przynależnych sądów grodzkich w Wejherowie, Kartuzach i Pucku. Ogółem zgórą setka osób.

Prezes Jackowski, po przywitaniu gości z Torunia i obecnych, przedstawił w zarysach bardzo ciekawą historję rozwoju aparatu sądowniczego w Gdyni. Sąd grodzki powstał tutaj w dniu 1 stycznia 1928 r.; pierwszym i jedynym wówczas sędzią był p. Powalowski. Po kilku miesiącach okazała się potrzeba mianowania drugiego sędziego; funkcję tę powierzono ówczesnemu aplikantowi dr. Pikorowi. W październiku 1928 sąd grodzki w Gdyni liczył już 3 sędziów i 10 urzędników, w kwietniu 1929 — 4 sędziów, 16 urzędników, we wrześniu 1929 — 5 sędziów, 22 urzędników, w lipcu 1930 — 7 sędziów, 29 urzędników, a obecnie liczy 8 sędziów i 33 urzędników. W dniu 1 grudnia 1929 utworzony został w Gdyni cywilny wydział zamiejskowy sądu okręgowego w Starogardzie. Zrazu w wydziale tym pracowało dwóch sędziów i trzech urzędników, w rok

poźniej sędziów było pięciu, a urzędników sześciu. W grudniu roku ubiegłego sprowadzono się do własnego budynku i do cywilnego wydziału zamiejskowego przybył wydział karny. Obecnie, po przeniesieniu sądu okręgowego ze Starogardu do Gdyni, pracuje tutaj ogółem: 8 sędziów, 3 prokuratorów, 2 asesorów, 7 aplikantów, 55 urzędników i 5 woźnych. Dla dopełnienia obrazu dodać jeszcze można, że adwokatów liczy Gdynia 18.

Na zakończenie prezes Jackowski zaapelował do zebranych, żeby stali na straży uczciwości, bo od uczciwości obywateli zależy powodzenie ojczyzny. Prezes S. A., p. Szyszko — w przemówieniu swoim — zwrócił uwagę, że zagranica tylko w Gdyni styka się z polskim sądownictwem i dlatego sąd gdyński — szczególnie w sprawach cywilnych — winien dbać o szybką i doskonałą wymiar sprawiedliwości, żeby cudzoziemcy mieli pełne zaufanie i uznanie dla polskiego sądownictwa. W dalszym ciągu wygłosił przemówienie: prokurator s. a. Jawornik, dr. Łaba w imieniu gdyńskiej palestry, dr. Bierowski w imieniu aplikantów sądowych i starszy sekretarz Weiss w imieniu urzędników. Po akademji spożyto w gmachu sądu skromne śniadanie.

Zaznaczyć należy, że budynek przy ul. Kollataja, w którym mieszczą się sądy gdyńskie, jest własnością osób postronnych i jedynie dzierżawiony przez ministerstwo. Własny gmach sądu stanąć ma w pobliżu ulicy Świętojańskiej — jak zapowiedział prezes s. a. Szyszko — w ciągu najbliższych 2 do 3 lat.

Sprawa cechów przymusowych

(Dokończenie.)

Przypuszczenie, że przymusowo wciągnięte do cechów jednostki oddają się pracy zawodowej i organizacyjnej, jest błędne, gdyż dla niego cech to nie organizacja odpowiadająca potrzebom jego duszy, ale przymusowy ciężar, od którego się uwolnić nie może.

Zgadamy się z propagatorami idei cechów przymusowych, lecz nie na podstawie przymusu prawnego, ale przymusu moralnego. Dlatego należy cechom przywrócić ich dawne prerogatywy i wiekowe przywileje. A jest ich sporo — wymienimy tylko kilka: w zakresie wydawania kart rzemieślniczych i wydawania świadectw, upoważniających poszczególne osoby do prawowitego uprawiania rzemiosła i prowadzenia legalnie przedsiębiorstwa rzemieślniczego, w zakresie normowania, przyjmowania i kształcenia uczniów i terminatorów, urządzania egzaminów czeladniczych i mistrzowskich, wyzwalania uczniów, wydawania świadectw czeladniczych i mistrzowskich, w zakresie pośrednictwa w pracy, ubezpieczenia i opieki na czas choroby, braku pracy i starość, w zakresie sądów polubownych i rozjemczych z mocą wykonawczą i t. d.

Gdyby nasze cechy miały dziś te przywileje i prerogatywy, tak jak dawniej je miały, toby i dziś wszyscy wykonujący rzemiosło do nich należeli i weszliby do nich dobrowolnie należąc chętnie, gdyż bez przynależenia do cechu poprostu jako rzemieślnicy istnieć nie mogli. Nie byłoby wtedy niefachowców w rzemiosle — bo pozwolenie na prowadzenie przedsiębiorstwa rzemieślniczego otrzymałby tylko ten, kto by się wykazał dowodem uzdolnienia zawodowego. Nie na tem koniec, — bo cechy mogłyby ponadto stawiać warunki kandydatom — od spełnienia których zależałoby nie tylko samo przyjęcie do cechu, ale także dalsze przynależenie do niego. Każdy zaś dla tych powodów spełniłby także dokładnie wszystkie obowiązki członka cechu, bo wykluczenie z cechu i pozbawienie go członkostwa, pociągałoby za sobą utratę wielu przywilejów i uprawnień.

Takie organizacje rzemiosła dopiero zdolne byłyby wywierać należyty wpływ na życie gospodarcze kraju, a

rzemiosło samo byłoby znowu tem, czem było za dawnych lat — podstawą i źródłem bogactwa narodu i państwa naszego.

Kto śledził bacznie zjawiska lat ostatnich na terenie naszego życia rzemieślniczego, ten nie pójdział bezkrytycznie na koncepcję przymusu cechowego.

Dalej: kto zastanowił się nad tem, kto, kiedy i jak wysunął koncepcję przymusu cechowego, ten też może sobie zdać sprawę z tego, że jest tam sporo ludzi, którym nie dobro rzemiosła i kraju, ale tylko dobro i korzyść własna na myśli.

Wracając do pytania, czy przymus cechowy jest jedyną deską ratunku dla rzemiosła, stwierdzamy, że pozostają jeszcze inne środki. Zdecydowana, jednomyślna akcja rzemiosła całej Polski — niewątpliwie zdoła naprawić błędy ustawy przemysłowej — przywrócić cechom rzemieślniczym ich dawne prawa i przywileje.

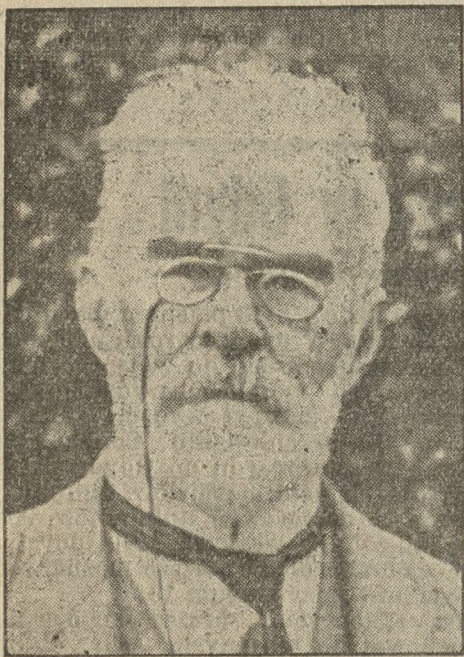
Zapatrzeni w złydzny miraż zwiększonej w przyszłości ilości składek zapomnieli niektórzy przewodnicy warstw rzemieślniczych wyjaśnić ogółowi szczegółowo — także ujemne strony przymusu cechowego, które, jak to wykazałyśmy, są liczne i ważkie.

My z bracią rzemieślniczą całej Polski idziemy zawsze razem i chętnie przyłożymy rękę do każdego dzieła — ale tylko takiego, które nażytek, a nie na szkodę wyjdzie jej musi.

Powyzsze uwagi na temat przymusu cechowego pozwolimy sobie zakończyć spostrzeżeniem, że gdyby rzemiosło miało od chwili odzyskania niepodległości Polski więcej szczerych, oddanych sprawie pracowników-fachowców, a mniej olśniewających krasomówstwem opiekunów z tego właśnie „niefachowego podwórka“ pochodzących, którzy dziś po szczeblach niekoniecznie korzystnych dla rzemiosła „zasięg“ pragną się dostać na czołowe stanowiska — rzemiosło w całej Polsce mogłoby być już znacznie lepiej jak dotychczas zorganizowane bez — przymusu cechowego“.

Do powyższych uwag nie z naszej strony dodawać nie potrzebujemy.

Slatin basza

Jak wiadomo z telegramów, zmarł w Wiedniu przed kilku dniami w 76 roku życia Slatin basza, słynny w końcu lat 80-tych ubiegłego stulecia „jeniec Mahdiego“. Rudolf Slatin znany w świecie jako Slatin basza, nazwany przez Arabów Saladin basza, a przez Derwiszów Mahdiego „Abd el Kadir“, urodził się w Ober — St. Veit w czerwcu 1857. Gnany chęcią przygód już jako 16-letni młodzieniec przedsięwziął podróż do Egiptu i Sudanu, dotarł do wówczas prawie zupełnie nieznanego Kordofanu, gdzie się spotkał z gubernatorem Sudanu, Gordona baszą. Po tej podróży wrócił Slatin do Europy, brał w r. 1877 czynny udział w powstaniu bośniackim, a w lipcu 1878 wstąpił na wezwania Gordona do służby państwowej w Egipcie.

Slatin został najprzód mianowany inspektorem skarbowym i na tem stanowisku w licznych podróżach służbowych wzdłuż i wszerz całego państwa egipskiego miał sposobność poznać dokładnie ten kraj. W służbie był bezwzględny przy łepieniu istniejącego sy-

stemu nadużyć przy poborze podatków, co mu przysporzyło wielu nieprzyjaciół wśród urzędników, jednakże w całym narodzie uzyskał w krótkim czasie mir i sympatje. Ponieważ służba ta nie odpowiadała jego ambicji, prosił o zwolnienie go z tego stanowiska, poczem został mianowany mudirem, tj. gubernatorem prowincji Dara z siedzibą w Dar-Fur, najwięcej na północ-zachód wysuniętej placówce Sudanu. Przez kilka lat rządził Slatin basza prowincją i sprawiedliwymi rządami zdobył sobie zaufanie ludności.

Po wybuchu powstania Mahdiego i upadku el Obeid odcięty był Slatin basza w zupełności od Egiptu, jednakże spodziewając się odsieczy, zorganizował armię z tubylców, z którą opierał się przeważającym siłom wysłanym przez Mahdiego. Ażeby móc skutecznie przeciwdziałać agitacji wysłanników Mahdiego, którzy agitowali tem, że Slatin jest chrześcijaninem, przeszedł Slatin publicznie w obliczu całej swej zgromadzonej armii na Islam. Jednakże wszelkie sukcesy wojskowe Slatina miały tylko znaczenie lokalne, gdyż potęga i znaczenie Mahdiego stale wzrastały. Jeszcze z końcem r. 1883 Slatin basza spodziewał się zmiany sytuacji, gdy niespodzianie 20 grudnia 1883 otrzymał przez zaufanych podwładnych wiadomość o porażce Hicks baszy, którego 4 listopada 1883 zniósł Mahdi w zupełności, rozbijając wojska spieszące Slatinowi na odsiecz. Ponieważ dalszy opór był zupełnie bezcelowy, gdyż siły Slatina coraz więcej topniały, a amunicja się wyczerpała, poddał się Slatin 24 grudnia 1883 Zogal beyowi, swemu dawniejszemu oficerowi, który został przez Mahdiego mianowany emirem zachodu.

Zogal zapewnił Slatina baszę, że darowane mu zostanie życie jako muzulmanowi, a słowa tego dotrzymał Mahdi, który Slatina w maju 1884 przywołał do siebie. Slatin zdołał tymczasem przyjąć w zupełności ubiór i zwyczaje Mahdistów. Slatin pozostał w otoczeniu Mahdiego, udający gorliwego zwolennika nowego proroka. Pomimo wielkiej ostrożności naraził się Mahdiemu, który pod błahym pozorem kazał go zakuć w kajdany, ażeby uniemożliwić mu ucieczkę. Mahdi, znęcając się nad jeń-

cem, skutego w żelazo, prowadził wszędzie ze sobą, a w podróżach wozził go skutego na osie. Slatin basza, którego derwisze Mahdiego nazwali „Abd el Kadir“, musiał przegądać się obłączeniu Khartumu, które Mahdi zdobył w styczniu 1885 r. zrzuceniem zamordowanego bostaterskiego Gordona baszę. Pomiędzy papierami Gordona baszy znaleziono również listy Slatina baszy, wysłane z niewoli potajemnie, zaco wtrącono Slatina do więzienia, w którym przebył kilka miesięcy razem z największymi złoczyńcami.

W pięć miesięcy po zdobyciu Kartumu umarł Mohamed Achmed, zwany Mahdi el Montezer, a jego miejsce zajął Kalif Abdullahi pod nazwą Kalifa el Mahdi. Nowy władca włączył Slatina baszę do swego otoczenia, tak że Slatin odzyskał jaką taką swobodę ruchów. Przyjaciele Slatina baszy nie zapomnieli o nim i obmyślali środki, umożliwiające ucieczkę. Podejrzewając Slatina o pozorne tylko przywiązanie do nauki proroka i posadzając o chęć ucieczki, Kalif el Mahdi otoczył go szpiegami i nie puszczał ze swego obozu.

W lutym 1892 otrzymał Slatin przez dawniejszego urzędnika pocztowego wiadomość, że przyjaciele jego przygotowują wszystko do jego ucieczki, dopiero jednak 20 lutego 1895 udało się Slatinowi przez symulowanie choroby zmylić czujność kalifa i w nocy na wielbłądach umknąć z Khartumu. Ucieczka była nadzwyczaj trudna, gdyż musiał on uciekać przez pustynię, trwała 27 dni, a 16 marca 1895 po 11-letniej niewoli dotarł do Assuanu. Wiadomość o jego powrocie rozeszła się szybko po całym cywilizowanym świecie, a powrót Slatina do Kairo i dalej do ojczyzny po 17-letniej nieobecności równał się pochodowi triumfalnemu.

Gdy w r. 1898 pod dowództwem lorda Kitchenera Anglja wysłała armję celem zdobycia Sudanu, przy Kitchenerze znalazł się Slatin basza, który był głównym doradcą Kitchenera i przyczynił się w dużej mierze do zwycięstwa angielskiego pod Omdurmanem. Slatin basza pozostał nadal w służbie egipskiej, z której wycofał się dopiero po wielu latach.

Pamiętajcie i wspierajcie Towarzystwo Pomocy dla Inteligencji

Konto bankowe: Bank Związku Spółek Zarobkowych nr. 25 173.

Ofiary na cel powyższy składać można także w administracji pisma naszego.

10-lecie Stowarzyszenia Porządku Publicznego

Poznań — Stare Miasto

W dniu 9 bm. obchodziło Stow. Porządku publicznego (Pogotowie Narodowe) na Chwaliszewie i Śródcie 10-lecie swego istnienia. O godz. 8,15 zebrały się przed „Domem Katolickim“ na Śródcie liczne organizacje ze sztandarami. Druh komendant Ludwik Kaczmarek zdał prezesowi grodzkiemu raport, poczem w pochodzie barwnym z licznymi sztandarami udano się do kościoła Najśw. Marji Panny. Uroczystą mszę św. odprawił tu ks. kan. Szreybrowski, który też wygłosił od ołtarza serdeczności dla Stowarzyszenia-jubilata tchnące przemówienie. W czasie uroczystego nabożeństwa przystępowali druhowie do Stołu Pańskiego.

Po nabożeństwie długi korowód udał się w karnym szyku do sali „Domu Katolickiego“ na uroczystą akademię. Otworzył ją wiceprezes i radny miasta p. Libera, który po ciepłym przemówieniu popisał do stołu przedyjalnego poprosił druhow dr. C. Rydlewskiego, E. Szwedzińskiego, N. Żytkowiaka, L. Kaczmarka, radcę Zalewskiego, Malika, Laurentowskiego, Fr. Kubickiego, F. Kaczmarka i innych. Przewodnictwo powierzono prezesowi grodzkiemu E. Szwedzińskiemu, który w swem przemówieniu przedstawił warunki, w jakich powołano do życia S. P. P., — charakteryzując cele i działalność tej organizacji, stojącej na straży ładu i porządku.

Bardzo obszerne, wszechstronne sprawozdanie, ilustrujące działalność S. P. P., szczególnie na Starem Mieście, przedłożył sekretarz Wł. Łukomski. S. P. P. zawsze i wszędzie stało w obronie zasad katolickich i narodo-

wych, piętnując wszystko, co zle i sprzeczne z temi zasadami. Jako organizacja społecznie bardzo ruchliwa, bierze też udział we wszelkich przejawach życia społeczno-narodowego i katolickiego, przyczem w miarę możliwości pamięta o biednych dzieciach, urządzając dla nich co rocznie „gwiazdkę“. Za piękny referat nagrodzono sprawozdawcę hucznie oklaskami.

Bardzo interesujący referat o zadaniu S. P. P. wygłosił dr. Celestyn Rydlewski. Podniósł on, że zasadniczą myślą i pracą S. P. P. było oddziaływanie na wszystkich obywateli w kierunku dojdęcia do porozumienia między pracodawcami i pracobiorcami, władzami, Kościołem i t. d. — pracownikom S. P. P. przyswiecał zawsze cel zgody, chęć przystąpienia się sprawie.

Następnie odczytano nadesłane telegramy, poczem wygłaszano życzenia.

Przemawiali im. Tow. Powst i Wojaków — Rosiński, Katol. Tow. Robot. Polskich — Jankowski, Koła Przyjaciół Harcerzy — Janczewski, Komitetu Tow. — Malik, chóru im. Dembińskiego — Szymanowski, S. M. K. — Kaźmierczak, Sokola żeńskiego — Sobkówna, „Samopomocy Doraźnej“ — Matelski, O. W. P. — Śmicziński, Bractwa Wstrzemięźliwości — Biskupski, Hufca Młodych Rozwojowców — Zaleski i t. d. Osobno im. Prezydenta Miasta wygłosił przemówienie p. radca Zalewski, który podnosząc działalność S. P. P. uwypuklił czynnik etyczny tej organizacji. Na zakończenie wniesiono okrzyk na cześć Rzeczypospolitej. Uroczystość przepiękna była występami chóru Dembińskiego oraz piękną deklamacją, wygłoszoną przez p. Janickiego. Uroczystość zamknął wiceprezes p. Libera, poczem wspólnie odśpiewano „Rotę“. (z)

Zdobienie posągu Chrystusa

W święto Chrystusa Króla w niedzielę, dnia 30 października br. nastąpi wreszcie uroczyste poświęcenie Pomnika Najśw. Serca P. Jezusa w Poznaniu. Główną ozdobę wspaniałego monumentu wdzięczności narodu wobec Boga za wskrzeszenie ojczyzny stanowi postać Chrystusa, dzieło rąk prof. M. Rożka, odlane w szlachetnym bronzie.

Posąg Chrystusa ma być suto pozłożony, by jak najgodniej przedstawiał się pod łukiem triumfalnym, zbudowanym Najświętszemu Sercu P. Jezusa przez Polskę wskrzyszoną.

Komitet Budowy Pomnika Najśw. Serca P. Jezusa w Poznaniu odnosi się zatem do społeczeństwa z gorącą prośbą o składanie ofiar w zlocie na pozłożenie posągu Chrystusa Pomnika Wdzięczności w Poznaniu.

Dary uprasza się łaskawie jak najwcześniej przesać do Sekretariatu Komitetu Budowy Pomnika w Poznaniu przy ul. św. Marcina 69 m. 17.

Ofiarodawcy zostaną zapisani do Złotej Księgi przechowywanej na wieczną rzecz pamiętkę w archiwach.

Każdego pierwszego piątku miesiąca odprawia się w Poznaniu w kościele poddominikańskim XX. Jezuitorum msza św. na intencję wszystkich ofiarodawców tak żyjących jak i umarłych.

Ofiary gotówkowe, w miejsce złota w naturze, nadsyłać można za blankietem P. K. O. na konto nr. 207 470.

Z RÓŻNYCH STRON POLSKI

Siedmioletni fenomenalny rachmistrz

Jedno z pism łódzkich przynosi wiadomość o 7-letnim chłopcu, fenomenalnym rachmistrzu, Henryku Sochaczewskim — Jest on synem ubogiego kamasznika łódzkiego, Sochaczewski ma dziś niecały 7 lat. Nie umie jeszcze czytać, natomiast zna liczby, cyfry i działania arytmetyczne. Ma niesłychaną pamięć, która pozwala mu bez pomocy ołówka mnożyć i dawać największe liczby. Sochaczewski mnoży 6-cyfrowe liczby, po chwilowym namyśle podaje dziecinny głosikiem rezultaty, sięgający nieraz miliardowych sum. Na działania, jakie mały rachmistrz wykonuje w pamięci w ciągu jednej minuty, dorosli musieli by użyć co najmniej 3-4 minut. W Warszawie zostanie on za tydzień zbadany przez uczonych profesorów, którzy orzekną, czy należy malca oddać do zwykłej szkoły elementarnej, czy też pod opiekę specjalistów, którzy zajęliby się doskonaleniem fenomenalnych zdolności rachunkowych chłopca.

Ozdabiamy sale szpitalne zielenią

25-ta Loteria Państwowa

(Nieurzędowa).

W dwudziestym szóstym dniu ciągnięcia 5-tej klasy, wygrane padły na numery następujące:

150.000 zł. na nr. 65707.
15.000 zł. na nr. 78630.
10.000 zł. na nr. 35041.
Po 5.000 zł. na nr. nr.: 9859 46457 56289 65937.

Po 3.000 zł. na nr. nr.: 8922 31406 36343 41073 48698 55685 72891 74233 81905 110661.

Po 2.000 zł. na nr. nr.: 5226 55806 34014 72777 76186 77203 81625 84758 96165 98509 112178 112801 118748 120534 121071 122768 139394 145417 153063 153740 156108 156328.

Po 1.000 zł. na nr. nr.: 8828 9623 10232 11342 11931 19650 21274 24141 40208 43922 45296 46543 50482 52141 54497 54985 65141 85412 85930 87828 88587 91607 97759 98348 103607 104468 105979 106609 109980 110167 115023 117021 118395 126345 128520 129888 130051 137924 138748 142873 145460 150443 156482 157432.

Po 250 zł. na nr. nr.: 398 458 90 513 67 71 602 04 12 1070 157 303 12 53 492 522 2035 90 204 75 538 652 57 87 807 57 90 980 92 3049 11 15 274 92 433 35 44 582 646 85 902 30 37 4039 211 66 97 525 678 90 762 804 40 41 61 5043 349 83 409 92 512 678 874 927 6133 252 304 68 421 52 543 69 638 745 67 842 91 7087 96 108 246 322 90 410 51 533 66 84 600 44 74 84 90 747 57 63 913 8058 149 60 230 76 78 80 328 31 40 450 558 87 625 98 768 918 45 9015 47 71 185 247 57 97 461 604 817 40 68 988 10053 137 98 81 721 68 876 77 942 11010 62 84 121 223 90 45 324 85 437 78 534 45 63 657 763 851 57 81 949 12024 77 223 76 362 63 69 489 579 818 67 13018 78 99 182 279 80 313 14 32 508 25 609 719 40 849 969 14313 681 706 78 846 15000 187 220 349 89 526 55 78 737 57 891 95 943 61 16057 220 358 505 73 74 95 605 71 74 712 22 908 17054 105 08 336 72 668 87 816 965 18052 91 149 52 207 25 35 357 536 62 63 600 889 920 50 84 19098 236 45 341 91 461 69 545 712 80 92 849 20096 203 15 86 539 83 95 491 584 86 89 673 749 60 21035 259 331 34 496 563 602 13 37 77 703 32 40 95 862 67 22075 88 217 327 82 404 47 566 648 731 53 69 82 91 98 973 99 23037 117 39 50 70 320 63 661 75 846 90 97 924 24005 84 253 306 29 40 471 509 655 92 723 85 850 905 25000 03 27 140 253 375 87 402 21 73 507 71 99 603 14 702 19 39 810 89 976 26058 68 108 298 329 74 554 655 807 52 906 93 27040 105 39 91 222 65 327 408 59 520 23 40 718 82 822 94 966 28054 225 78 496 520 32 605 70 727 64 74 838 82 927 29047 134 36 39 203 71 319 464 509 10 45 816 47 913 79 30044 48 95 164 83 86 375 473 546 97 602 22 712 51 76 841 47 914 22 35 31063 105 12 40 77 253 373 439 90 616 47 763 903 16 32037 45 353 57 513 63 680 718 32 41 66 982 19 29 33032 141 52 200 30 349 525 48 88 634 716 44 807 56 65 73 85 812 55 89 34070 127 74 93 302 32 486 514 605 72 26 832 42 77 35303 66 437 525 33 57 61 94 719 882 918 21 35180 314 74 92 516 70 674 888 915 82 37039 45 107 27 48 304 50 78 85 438 662 76 715 17 98 848.

36020 18 236 39 366 429 56 500 01 51 65 667 703 26 844 60 050 39075 198 217 68 321 98 470 82 849 40063 103 12 21 58 236 65 366 423 526 49 83 858 62 904 52 92 41087 105 44 202 24 63 446 551 94 606 07 15 41 733 884 985 42102 50 58 240 54 338 403 60 625 710 27 38 840 54 43028 106 495 536 622 24 703 43 815 908 44002 77 111 17 47 52 324 45 76 446 91 707 831 84 921 50 82 45243 301 84 93 409 22 69 73 91 94 517 69 691 712 16 82 820 88 910 46262 319 24 401 44 509 61 750 94 834 41 89 958 90 47019 132 52 59 72 379 465 545 629 81 705 806 62 954 48060 134 220 304 401 509 28 41 650 90 99 883 49164 71 217 59 327 489 607 14 16 707 11 51 874 91 95 923 50209 98 580 97 679 89 708 38 52 899 51049 52 150 81 86 285 372 46 406 32 60 502 69 824 33 974 97 52160 228 42 89 316 78 81 406 559 794 807 74 906 26 87 92 53015 66 102 86 321 36 551 684 700 57 899 54001 175 82 204 94 439 539 70 701 20 47 883 957 55027 75 105 268 406 81 620 718 26 944 86 94 56022 72 167 333 524 725 73 815 38 922 36 57091 212 567 651 95 849 58318 562 604 741 935 52 59013 18 162 263 338 65 67 444 78 79 507 44 50 611 19 20 744 60078 104 62 250 362 72 482 560 613 33 61 63 82 94 908 76 61010 65 210 506 18 57 65 638 741 51 878 62052 169 73 228 80 343 756 67 69 610 29 33 90 772 829 55 96 63037 173 256 335 48 423 590 733 64094 135 36 205 46 72 81 97 587 600 09 84 747 960 65044 83 124 52 322 89 552 61 80 693 727 61 62 809 80 916 66369 583 668 71 94 919 46 58 67034 62 92 185 92 237 504 23 37 81 640 95 711 849 925 75 88 68149 73 247 335 414 81 580 627 64 722 93 939 69032 37 137 42 313 38 45 99 458 508 606 08 14 21 54 65 99 778 908 98 70051 143 51 63 272 355 68 404 16 62 523 39 633 93 766 94 964 71040 42 169 323 44 47 518 630 48 754 79 815 72009 84 243 90 409 48 598 796 820 40 41 98 970 73057 96 241 331 93 94 495 538 625 44 753 888 991 74012 19 55 157 66 70 431 75 510 79 84 624 75151 218 33 61 321 423 688 757 809 40. 76170 358 90 94 402 19 38 537 40 99 618 48 72 739 85 97 77087 109 28 45 75 273 320 421 550 65 73 612 729 54 810 26 988 78002 13 76 94 93 95 215 43 66 456 84 549 729 66 809 904 14 79216 57 397 432 84 513 83 638 708 851 93 933 54 80167 69 210 37 302 06 69 74 413 509 51 99 714 45 801 30 59 63 81 81154 72 92 263 70 368 86 91 450 92 532 64 656 845 61 929 30 37 54 96 82122 46 80 264 301 90 497 585 608 87 812 998 83150 261 65 323 409 18 73 752 62 65 74 98 827 80 99 84192 344 411 600 768 78 809 91 98 85089 114 70 326 80 99 569 82 600 700 80 012 18 54 83 86003 23 46 212 342 94 444 639 87 768 940 87008 74 99 105 40 74 213 17 884 324 484 97 540 91 638 64 733 929 75 88124 62 205 73 305 90 99 421 578 659 830 92 911 82 86 89253 357 483 97 501 24 609 850 921 24 41 52 23 53 58 97 91012 14 33 60 82 209 14 24 66 340 404 43 585 618 20 47 63 94 759 917 72 92093 124 46 50 97 286 326 33 35 80 598 713 54 814 961 98 93049 93 142 55 373 441 52 532 67 96 634 66 761 810 902 94059 83 87 309 63 68 417 573 98 631 811 13 36 98 931 60 9508 62 215 824 28 86 493 501 71 633 721 88 818 950 96081

100 66 90 91 249 72 445 77 567 630 40 50 809 27 45 64 79 97073 191 263 75 320 32 54 450 595 663 78 82 96 783 842 98219 46 83 347 69 434 515 65 668 718 61 89 829 966 92906 16 60 415 23 33 606 69 705 23 65 72 83 804 14 38 64 80 97 953 63 100013 259 382 93 497 509 25 87 96 757 68 827 43 50 81 987 101000 10 24 116 65 72 76 255 402 65 548 618 71 750 818 900 102090 126 60 280 405 554 89 788 999 103030 53 69 92 151 428 38 565 708 803 96 989 104031 89 168 204 06 74 311 12 18 84 86 421 509 655 77 941 105004 29 95 110 70 237 38 312 38 478 525 828 87 91 904 15 1061604 363 449 555 66 89 769 107198 301 96 612 38 72 759 804 942 108008 270 317 21 49 558 661 713 103114 59 257 329 38 401 87 669 96 743 848 54 70 72 110009 96 251 341 606 94 893 111038 102 05 281 727 56 71 896 98 923 112043 52 81 131 360 76 441 567 99 627 94 787 804 925 113154 227 80 335 449 67 69 534 72 770 816 918.

114154 203 31 59 316 22 40 518 71 633 48 59 68 764 803 77 901 16 115025 55 71 81 252 71 493 575 93 626 94 709 961 116034 51 69 80 81 153 205 09 301 48 415 46 609 700 84 80 13 25 39 935 117099 125 97 257 58 352 78 79 425 27 48 654 701 56 61 78 118011 298 332 71 727 68 559 94 674 837 119033 135 221 37 68 78 342 446 550 676 90 891 991 120128 61 230 45 56 95 233 48 97 463 556 682 738 849 927 121045 67 143 52 57 59 81 86 310 15 25 83 86 556 633 74 83 837 927 33 122045 69 93 157 63 66 297 546 52 641 83 735 90 813 85 992 123087 129 31 303 90 624 62 932 124040 156 97 299 405 29 65 517 611 90 911 47 58 125048 213 321 23 43 48 55 449 529 78 98 750 77 849 63 98 926 67 123128 352 69 91 416 514 64 93 652 65 80 96 729 45 93 856 959 64 127035 75 175 293 306 63 470 513 76 602 95 807 16 29 66 961 74 80 99 128114 23 93 294 338 517 85 695 853 930 46 129054 57 189 225 49 51 62 312 53 95 97 508 34 684 760 93 829 937 130043 357 67 421 39 89 96 551 662 88 719 35 57 810 23 92 953 131037 339 54 81 423 55 60 63 90 591 689 93 791 845 96 132132 254 300 59 73 497 500 26 83 663 71 753 807 13 133034 35 48 75 164 227 67 415 33 624 52 750 862 70 134005 135 293 97 342 85 426 70 565 79 711 857 91 980 135026 42 81 93 182 87 247 317 35 88 407 10 61 552 56 96 624 38 56 76 98 722 52 75 873 76 927 136077 189 403 63 82 584 623 37 707 27 817 49 137033 103 207 24 95 327 474 516 31 42 79 81 600 81 751 803 40 907 23 87 138028 43 45 73 76 112 45 49 70 233 42 312 96 404 31 96 633 55 729 139041 61 80 151 331 40 417 548 790 871 927 57 140001 20 43 124 86 215 61 313 20 34 79 91 96 54 95 620 23 753 805 15 60 943 91 141206 341 47 86 499 537 39 71 706 851 142076 347 449 502 70 623 812 71 952 90 143005 79 249 311 485 513 710 18 2 852 73 922 23 53 65 144022 31 148 407 52 53 88 540 644 7 01 10 78 840 88 916 71 76 145129 220 236 58 464 504 682 701 22 52 54 64 74 808 15 96 146031 87 125 82 92 277 97 317 33 64 427 524 47 606 705 26 57 973 85 87 92 93 95 147020 383 442 547 56 88 667 88 705 61 81 95 852 99 926 31 41 94 148017 151 229 306 19 27 88 92 513 15 73 604 08 704 893 941 88 149096 106 17 91 202 05 20 93 571 634 797 801 27 47 53 998.

150064 92 149 68 312 436 61 69 504 25 65 76 648 74 813 15 42 921 53 97 151034 37 69 142 84 283 358 67 482 85 530 34 693 785 865 152014 25 70 128 51 224 354 493 548 74 600 57 76 715 806 80 948 67 153054 71 182 84 238 355 431 61 77 508 79 609 764 70 895 154908 59 120 254 386 422 91 595 803 22 944 59 155020 21 53 73 82 100 293 429 33 70 74 516 31 90 611 977 156059 85 94 135 46 55 99 254 73 750 71 95 834 68 157006 559 92 637 767 68 810 50 158011 131 226 55 61 332 453 90 95 535 672 91 717 80 848 86 970 91 97 159091 117 63 363 78 412 52 753 844 91 909.

TEATRY

Teatr Wielki

W wtorek ciesząca się olbrzymim powodzeniem wesoła i melodyjna operetka Kalmana „Bajadera” w znakomitem wykonaniu pp. M. Karwowskiej, J. Leonowicz, Wł. Bratkiewicza, K. Peteckiego, W. Rychtera, J. Sendeckiego i W. Szpingiera na czele. Piękne nastrojowe tańce układu i wykonania solistów i całego baletu z pp. Grossówną, Sawickim na czele dodają czarującego uroku wspaniale wystawionej „Bajaderze”.

W środę oddawna nie grane w Poznaniu opery Mascagniego „Cavalleria Rusticana” i Leoncavalla „Pajace” w których wystąpią pp. Marynowicz, M. Pomorska, rokujący wielkie nadzieje młody tenor W. Łuczyński i K. Petecki. W „Pajacach” czołowe role odtworzą znakomita primadonna opery warsz. M. Karwowska, K. Czarnecki, Al. Karpacki i K. Petecki. Reżyser K. Urbanowicz, orkiestra pod batutą dyr. Z. Wojciechowskiego.

Komedja muzyczna

Dzisiaj, oraz w dni następne „superszlager” „Wiktorja i jej huzar”, której dotychczasowe przedstawienia odbyły się przy wyprzedanej do ostatniego miejsca widowni.

Każdy spektakl budzi na widowni formalnie żywiłowy entuzjazm, porywając nieprzepartym urokiem muzyki, oryginalną i zajmującą treścią, tudzież znakomitą grą artystów

Podziw budzą wszyscy wykonawcy poszczególnych ról z pp. Nochowicz, Fontanówną, Hermanową, Grabowską, Polańskim, Raczkowskim, Ruszkowskim, Górowskim, Tatariewiczem i in. na czele.

RADJO

Programy radiofoniczne:

Wtorek, 11 października 1932 r.

Poznań (335 m) godz. 12.10 (Warszawa); godz. 12.58 sygnał czasu; godz. 13.05 koncert gramof.; godz. 14.00 notowania giełdy; godz. 16.40 (W); godz. 18.00 (W); godz. 19.10 świat książek; godz. 19.28 sygnał czasu; godz. 19.30 (W); godz. 21.00 koncert muzyki popul.; wyk.: Ork. 57 p. p. pod batutą kapelm. por. Ant. Szalkowskiego; Sława Gogojewicz, art. op. (mezzosopran); godzina 22.15 recital wiolonczelowy prof. Zygmunta Butkiewicza; godz. 22.50 sygnał czasu, komunikaty sport. i polic.; godzina 23.05 muzyka tan. z kawiarni „Esplanada”.

Programy zagraniczne: Koenigswusterhausen (1635 m) 20.00 transmisja audycji holenderskiej z Berlina, 22.20 koncert z Hamburga; Budapeszt (550 m) 20.20 koncert ork.; Wiedeń (516 m) 19.25 transmisja z opery, w dalszym ciągu muzyka lekka; Praga (487 m) 19.15 utwory skrzypcowe, 21.00 pieśni z towarzyszeniem fortepianu, 21.30 muzyka kameralna, 22.30 koncert lekki; Rzym (441 m) 20.45 koncert i śpiew; Sztokholm (435 m) 20.00 koncert popularny; Bukareszt (394 m) 20.00 koncert, 20.45 pieśni starorumuńskie, 21.05 następnie dalszy ciąg koncertu.

Warszawa 1412 m) godz. 12.45 płyt: godzina 16.00 „Wśród książek” — przegląd wydawnictw omówi prof. H. Mościcki; godz. 16.30 płyty: godz. 17.00 koncert symfoniczny pod dyr. G. Fitelberga; w przerwie kom. centr. biura hydr. dla żegluga i rybaków; godz. 18.00 koncert muzyki lekkiej; godz. 19.20 bieżące wiadomości rolnicze; godz. 19.30 feljeton muzyczny; godz. 19.45 prasowy dziennik radiowy; godz. 20.00 audycja amerykańska ku uczczeniu Kazimierza Pułaskiego; godz. 20.50 wiadomości sportowe; godz. 21.00 recital fortepianowy Stanisława Niedzielskiego; godz. 22.00 kwadrans literacki; godzina 22.15 muzyka taneczna.

Uroczystość przed mikrofonem

Przed mikrofonem Radja Poznańskiego odbyła się w ub. niedzielę o godz. 17-tej skromna akademja radiowa, poświęcona jubileuszowi dwudziestolecia pracy w Teatrze Polskim dyrektorstwa Szczurkiewiczów. Akademja pozbawiona była zwykłej w takich wypadkach pompy, natomiast oświetlała ją nuta wielkiej serdeczności i uznania dla Jubilatów. Audycję rozpoczął p. dr. Kosidowski, wygłaszając słowo wstępne, poczem p. Konatkowska wykonała szereg utworów Chopina. Specjalnie nastrojowym momentem akademji było przemówienie dyr. p. Szczurkiewicza, w którym Jubilat m. i. dziękował Poznaniowi i jego mieszkańcom za uznanie i poparcie jego długoletniej pracy kulturalnej. Z kolei wystąpiła przed mikrofonem p. dyr. Szczurkiewiczowa i wygłosiła fragmenty z „Bolesława Śmiałego”, Wyspiańskiego. Akademię zakończył red. Lech Jeszka, który odczytał barwnie opracowany przez red. Czesława Kędzierskiego szkic historyczny Teatru Polskiego, uwzględniający specjalnie działalność dyrektorstwa Szczurkiewiczów. Radju Poznańskiemu należą się słowa uznania za zorganizowanie tej akademji, poświęconej tak zasłużonym sternikom Teatru Polskiego, tej wielkiej placówki kulturalnej na ziemiach zachodnich.

usuwa piegi i opaleniznę - zmniejsza i udełkarnia skórę ciała i zabezpiecza od wpływow zimnego wiatru.

CENTRALNE LABORATORIUM CHEMICZNE W WARSZAWIE

nr 5 788

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

- Na pomnik Serca Jezusowego: Derdowie, Warszawa, 8 zł; — H. D. z prośbą o spokój duszy 2 zł; — Świniarski, Oświęcim II, 5 zł; — N. N. 5 zł; — Dr. N. z podziękowaniem za wyzdrowienie dzieci 10 zł; — A. G. za wiele łask 10 zł; — Florjan Szulc (św. Marcin 43) 20 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 140 zł.
- Na ubogich m. Poznania: Florjan Szulc (św. Marcin 43) 20 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 317,25 zł.
- Na biednych na „Wesołem Miasteczku”, pozostających pod opieką poznańskiego okręgu „Caritas”: Florjan Szulc (św. Marcin 43) 20 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 30 zł.
- Na chleb św. Antoniego: A. G. z podziękowaniem za wiele łask 10 zł; — razem z poprzednio pokwitow. 222 zł.
- Na kaplicę S. S. Karmelitanek: Dr. N. z podziękowaniem św. Teresy za wyzdrowienie dzieci 10 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 21 zł.

Magistrat Miasta Bochni, Woj. Krakowskie, rozpisuje

Korespondencja z Czytelnikami naszymi

Szarotka, Morges, Szwajcaria. (K.)
 — Stały czytelnik w Poznaniu. Owszem, za zaległy podatek obrotowy urząd skarbowy może dokonać zajęcia u Pana (K.)

Nr. 04 123. 1) Oplatę stemplową od kwitu płaci gospodarz 2) Zadnej przebudowy nie było, więc lokal nie jest nowy i podlega ustawie o ochronie lokatorów a zatem winien Pan płacić podatek od lokali. 3) Zaleganie z komornem przez 14 dni nie jest jeszcze powodem wypowiedzenia, jednak dla uniknięcia zatargu z gospodarzem niech Pan stara się płacić regularnie. 4) Niech Pan w sprawie podatku dochodowego porozumie się z urzędem skarbowym, aby Panu nadpłaconą kwotę podatku zaliczył na poczet przyszłych podatków 5) W sprawie oszukane go zastawu radzimy wnieść doniesienie karne do prokuratury 6) Przyobiecane wynagrodzenie należy się Panu i może Pan je wyskarżyć (K.)

Stary czytelniku. Nie wyszła w tym przedmiocie nowa ustawa. Nie wiemy, z jakiego powodu gospodarz wypowiedział, więc nie możemy powiedzieć, jakiego może się Pan spodziewać wyroku. (K.)

J. Pk. Poznań. Szkół takich jest więcej, zatem jeżeli nie w Bydgoszczy, to gdzieś indziej może Pan ją przebyć Winien Pan posiadać maturę (K.)

P. Lyskowski. Bliższych informacji nie mogliśmy osiągnąć. (K.)

Urządnik. Umowy należy dotrzymać Radzimy porozumieć się z gospodarzem (K.)

Paderewski. W r. 1907 (K.)

Dyrekcja Kursów Języka Francuskiego w Poznaniu zawiadamia, że nowy rok szkolny rozpoczyna się w poniedziałek, 10 b. m. Nauka prowadzona będzie według programu lat ubiegłych. Kursy zawierają nast. sekcje, z kilku oddziałami: 1. Sekcję przygotowawczą (podstawowe ćwiczenia i konwersacja) 2. Sekcję elementarną (ćwiczenia gramatyczne) 3. Sekcję średnią (ćwiczenia ogólne konwersacja, stylistyka) 4. Sekcję korespondencji handlowej. Wpisowe wynosi 12 zł. a dla początkujących 4 zł. na kwartał. Nauka odbywa się w godzinach wieczornych od 6-8. Sekretariat Kursów: ul. Sew Mielżyńskiego 26/27 (w lokalu Stow. Polsko-Francuskiego) jest otwarty codziennie od godz. 17-19. zg 16 256

— **B. H.** Nie wiemy, Komunikatów tej sanacyjnej organizacji nie ogłaszamy (K.)

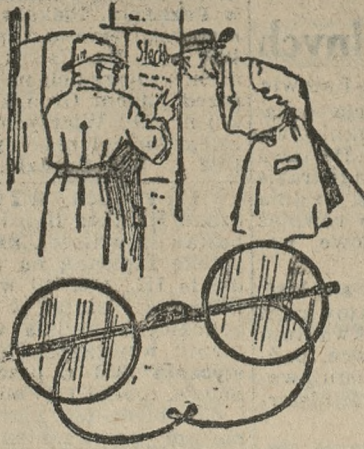
— **Bcznogi.** Ustawa nie zajmuje się tem (K.)

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Wolny Cech Krawiecki** wydz. naukowy odbędzie dziś w poniedziałek o godzinie 20 swe zebranie plenarne w szkole p. A. Nowaka, ul. Wrocławska 34. Wykład p. W. Lewandowicza

— **Klub Teatralny im. Aleks. hr. Frydry.** Zebranie odbędzie się dziś w poniedziałek 10 bm. o godz. 19.30 w lokalu p. Fiedlerowej ul. Górna Wilda 47

— **Tow. Przemysłowców, Poznań-Św. Łazarz.** Miesięczne zebranie odbędzie się 11 bm. o godz. 20 w salce posiedzeń, ulica Marsz. Focha 62.

Najwyższy czas, żebyś sobie kupił OKULARY w specjalnym zakładzie optycznym.

„BOBE”
 Al. Marcinkowskiego 7.

Okulary również dla członków Kasy Chorych. Pr 5 018-41.4

— **Wolny Cech Krawiecki w Poznaniu** odbędzie swe zebranie 11 bm. o godz. 20 w lokalu p. Switalskiego ul. Podgórna 13

— **Tow. „Jedność” pod wezw. św. Stanisława w Poznaniu.** Zebranie plenarne odbędzie się 11 bm. o godz. 18.30 u p. Jarockiej przy ul. Masztalarska 8.

— **Koło Przyjaciół Harcerstwa przy I. Drużynie Lotniczej.** Zebranie plenarne odbędzie się w środę 12 bm. o godz. 20 w IV Szkole Wydziałowej przy ul. Berwińskiego.

— **Chór Kościelny parafii Najśw. Serca Pana Jezusa Poznań - Jeżyce.** W środę 12 bm. o godz. 19.30 wspólna lekcja, po czym zebranie plenarne na salce parafjalnej.

— **Tow. Kult. - Ośw. Kobiet im. Dąbrowski w Poznaniu.** Zebranie odbędzie się w czwartek 13 bm. o godz. 19 przy Al. Marcinkowskiego 24.

Poszukuje się inteligentnej siły biurowej

władającej bez zarzutu językami polskim i niemieckim w słowie i piśmie, ze stenografią i pisanem na maszynie. Wymagana jest także samodzielna korespondencja.

Oferty wraz z curriculum vitae fotografiją i podaniem warunków pod „Steno” Biuro Ogłoszeń Teofil Pietraszek, Warszawa, Marszałkowska 115

Fotografie zostaną zwrócone; ofert bez fotografiji nie uwzględnia się. ng 5 792

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

W sobotę, 8 października 1932 r., o godz. 15-tej, zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., moja najukochańsza córka, nasza droga siostra, szwagierka i ciocia, ś. p.

Stefanja Gellertówna
 Pogrzeb odbędzie się w środę, 12 b. m., o godzinie 3 po poł., z kaplicy św. Józefa na cmentarzu Jeżycki.
 W ciężkim smutku pograżona rodzina.
 Poznań, Bylino. dg 1383
 Zakład Pogrzeb. „Ceremonjal” Towarowa 25. Tel. 3180

Dnia 7 października 1932 r., o godz. 10 rano, zmarł nagle, opatrzony Olejami św., mój najukochańszy mąż, nasz drogi ojciec, teść i dziadek, ś. p.

Józef Ruciński
 przeżywszy lat 63. Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 11 b. m., o godz. 4.15, z kostnicy cmentarza Jeżyckiego.
 W ciężkim smutku pograżeni żona, dzieci i rodzina.
 Poznań, Trzuskoleń, Czajki.
 Zakł. Pogrzeb. „Ceremonjal” Towarowa 25. tel. 31-80

Parowa maszyna leżąca
 prawie nowa, o mocy 6 K. M.
parowa maszyna stojąca
 używana, o mocy 25 K. M.
i twornik (Dynamo)
 dostosowany do maszyny parowej o sile 25 K. M. są na korzystnych warunkach do nabycia.
 Blizsze szczegóły udzieli reflektantom

Ubezpieczalnia Krajowa w Poznaniu
 ul. Mickiewicza 2, pokój 3.
 Pr 5 003 40.135

METALE:
 Blachy, pręty, rury, druty miedziane, mosiężne, tembakowe, aluminiowe, ołowiane i inne. Blachy białe angielskie.
Ołów — cyna i inne surowce.
 Szmeryglowe wyroby NAXOS-UNION: taroże-pilanki-papiery-plótno-proszki-oselki
„POLTHAP”
 Polskie Towarzystwo Techniczne dla Handlu i Przemysłu Sp. z ogr. odp. ng 5 796
 Warszawa, ul. Pańska 53, dom własny.
 Telefony: 530-65, 695-77 i 209-27.

EKSPORT do SZWECJI
 Polscy fabrykanci i eksporterzy poważnych artykułów, odpowiednich dla rynków skandynawskich, mogą liczyć na znaczny eksport. Tranzakcje na własny rachunek. Oferty kierować do: Olof Anderssons Eft., Trelleborg (Szwecja). Tg 366

Chemik młody
 zdolny, energiczny, ostatnio na stanowisku kierowniczym, posiadający bardzo dobre świadectwa, poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański dg 1356

RZĄDCA-ADMINISTRATOR
 la 36, żonaty, z ukończoną państwową szkołą rolniczo-leśną w Krakowie, 13 lat praktyki we wzorowych majątkach, obeznany z wszelkimi sprawami hodowlanymi, uprawą roli, jak i wszelką książkowością rolniczą, w obecnej posiadzie 6 lat samodzielnej pracy, poszukuje samodzielnej posady jako administrator lub pod ogólną dyspozycję właściciela od 1. 4. 1933. Zgłoszenia Kurjer Poznański zg 16 257

Kupuję
 każde ilości kapusty jak i wagonowo za gotówkę
KWASZARNIA KAPUSTY „TRYUMF”
 Poznań, ul. Dąbrowskiego 33 — Telefon 61-48. zg 16 236

Przodownicy i robotnicy
 wykwalifikowani potrzebni do fabryki gumy dla działów:
walcy, gumowania tkanin, pneumatyków i innych. Oferty z życiorysem sub.: „Specjaliści do fabryki gumy” kierować do Uniwersalnej Agencji Reklamowej Warszawa, Marszałkowska 142. ng 5775

Rzadka okazja!
Tania Wyprzedaż
masy konkursowej
 w artykułach męskich, trykotach oraz przyborach wojskowych i materiałach damskich odbywa się codziennie od godz. 10 do 15-tej
Klasztorna 21, I. piętro.
 zg 16 259

Książkowy-bilansista
 rutynowany, z wszechstronnym doświadczeniem, i organizator, energiczny, język polski, niem. i możliwie ang. lub franc., potrzebny. Reflektanci, którzy mogą okazać się świadectwami chlubnymi możliwe z branży kolonialnej importowej, zechcą nadać podanie z odpisami świadectw, fotografiją i podać wymagania pod Post Restante w Gdyni, adres postrestante „Cocoryt”. zg 16 258

Deski i blochy stolarskie
 sosnowe dwuletnie i zeszlizoroczne pierwszorzędnego jakości mam na sprzedaż.
 Kupię kilka wagonów drzewa opałowego
Fr. Polaszek
 Gostyń
 Tartak parowy
 ng 5 793

Poszukuje się dla hurtowni towarów kolonialnych w Poznaniu
książkowego
 rutynowanego, z branży spozyczej, z kaucją 3 000 zł. obeznanego z wszelkimi pracami, wchodzącymi w zakres branży (ekspedycja, pisanie na maszynie itd.) Oferty z podaniem referencji, życiorysu, wynagrodzenia do ekspedycji Kurjera Poznańskiego zg 16 255

Sprzedam
 skład rzeźniczy handel kolonialny. Jedyny we wsł. — Hudak, Chrzan, poczta Żerków n 5 791

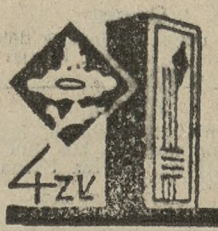
UCHWAŁA. W sprawie upadłościowej nad majątkiem firmy M. Hoffmann i Ska w Poznaniu, Górna Wilda 134, zwołuje się na wniosek zawiadawców masy zebranie wierzycieli na dzień 20 października 1932 r., godz. 10, w gmachu tutejszego Sądu, pokój 29, celem złożenia sprawozdania z dotychczasowego zarządu masą, odwołania dotychczasowego wydziału wierzycieli i wyboru nowego wydziału wierzycieli oraz celem rozpatrzenia wniosku dłużnika o udzielenie mu wsparcia. Poznań, 30 września 1932 roku. ng 5 578
Sąd Grodzki.

UCHWAŁA. W sprawie upadłościowej nad majątkiem firmy Polski Płec Tow. Akc. w Poznaniu, wyznacza się termin końcowy na dzień 26 października 1932 r. godz. 10, w gmachu tutejszego Sądu, pokój 29. Poznań, 4 października 1932 r. Sąd Grodzki. ng 5 581

Doniesienie o przeprowadzce!
 Z dnem 10 października 1932 r. przenoszę biura moje z ulicy Mickiewicza 36
na ulicę Jasną nr. 19 I. p.
 (dom „Bristol”, tuż przy Kaponierze)
 Numery telefonów pozostają te same: 65-80 i 63-28
 Z poważaniem
 dg 1364
Gustaw Gładzner
 CENTRALA MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH I DACHÓWEK
 Poznań 3 zml. 1909 A Jasna 19

gotowe i na miarę, spody pod futra i skóry wszelkiego rodzaju — poleca najtaniej
JÓZEF DAWID
 Poznań, ulica Nowa nr. 11.
 Firma Chrześcijańska
 Przyjmuje zapytania Tel. „Krodyt”
 Pw 4 173 36 85

Stolicą Kujaw
 jest Inowrocław, a jego najpocyniejszym p smem
DZIENNIK KUJAWSKI
 CENTRALNY ORO NIEMI KUJAWSKIEJ
 zg 16 181/2

CHORE NERWY — BEZSENNOŚĆ!
 Przy bezsenności, nerwicy serca i zaburzeniach układu nerwowego stosujcie
Ziółta magistra **Wolskiego**
 ze znakiem ochronnym **PASIVEROSA**
 Wytwórnia Warszawa — Ziółta 14

Magistrat miasta Katowic

ogłasza przetarg ofertowy na dostawę

900 tonn ziemniaków jadalnych

dla zaopatrzenia bezrobotnych i ubogich miasta Katowic.

Oferty z podaniem ceny za 100 kg. loco stacja wyładująca Katowice należy składać w kopertach zamkniętych, zaadresowanych do Magistratu w Katowicach „Dostawa ziemniaków dla bezrobotnych i ubogich” w Magistracie miasta Katowic, ul. Młyńska 4, I-sze piętro, pokój 3, do dnia 15 października b. r. o godz. 12-tej, gdzie można również przejrzeć przed upływem tego terminu szczegółowe warunki dostawy.

Przy złożeniu oferty winien oferent wykazać się kwitem na złożoną w Głównej Kasie Miejskiej w Katowicach kaucją w wysokości 10% wartości oferowanego kwantumu ziemniaków. Kaucja winna być złożona w gotówce, państwowych papierach wartościowych lub w formie listu gwarancyjnego jednego z banków uznanych przez Ministerstwo Skarbu.

Oferty, przy których przed otwarciem nie zostanie złożona kaucja, nie będą rozpatrzane. dg 1381

UCHWAŁA. W sprawie zapobiegawczej firmy Wielkopolska Fabryka Wyrobów Metalowych Władysław Ressel z Poznania, ul. Patr. Jackowskiego 49, uchyla się postępowanie zapobiegawcze, albowiem dłużnik zrzekł się dalszego korzystania z dobrodziejstwa odroczenia wyplat (art. 28/1 rozp. z 6. III. 1928). Poznań, 4 października 1932 r. ng 5579 Sąd Grodzki.

UCHWAŁA. Na wniosek kupca Franciszka Klesy z Mogilna o odroczenie wyplat po przeprowadzonej rozprawie w dniu 6 października 1932 r. oraz po wysłuchaniu dłużnika i wierzycieli, udziela się dłużnikowi odroczenia wyplat. Termin odroczenia wyplat liczy się od dnia 6 października 1932 r. do dnia 6 stycznia 1933 r. Nadzorcą sądowym zamianowano adwokata Jerzykiewicza w Mogilnie. Mogilno, 6 października 1932 r. Sąd Grodzki. ng 5577

UCHWAŁA. W sprawie postępowania układowego, wdrożonego na wniosek Wielkopolskiej Księgarni Nakładowej Karola Rzepckiego, Spółki z ogr. odpowiedzialnością w Poznaniu, Piekary 7, zwołuje się w myśl art. 49 i nast. rozporządzenia o zapobieganiu upadłości z dnia 6 marca 1928 r. — Dz. Ust. R. P. nr. 27 poz. 244 — ogólne zgromadzenie wierzycieli na dzień 27 października 1932 r. godz. 11, przed Sądem Grodzkim w Poznaniu, ul. Młyńska 1a, pokój nr. 29. Wierzyciele mogą przybyć na powyższy termin celem udzielenia wyjaśnień. Poznań, 3 października 1932 r. Sąd Grodzki. ng 5582

IV. F. 4/321. WYWOŁANIE. Gertruda Leindecker, urodzona Hitziger Betzdorf Sieg Reinland, Körnstrasse nr. 26 postawiła wniosek na wywołanie listu hipotecznego na hipotekę zapisaną na nieruchomości Polajewo, karta 120 w dziale III, poz. 10 w kwocie 50 talarów na rzecz pastora Edwarda Weiniga w Polajewie odstąpiona na rzecz Ewangelickiego Kościoła w Polajewie. Posiadacza tego dokumentu wzywa się, by najpóźniej na terminie w dniu 30 stycznia 1933 r. przed połud., o godz. 10 w podpisany Sądzie, (pokój l. 4) odbyć się mającym, swoje prawa zgłosił i dokument ten przedłożył, w przeciwnym bowiem razie nastąpi unieważnienie dokumentu. Rogoźno dnia 15 września 1932 r. Sąd Grodzki. ng 5580

3. N. 6/31. UCHWAŁA. W sprawie wyplat firmy „Browary Chelmińskie” Sp. Akc. w Chelminie zarządzono otwarcie postępowania układowego na zasadzie art. 30 Rozp. Prez. Rz. z dnia 6. 3. 1928 r. o zapobieganiu upadłości (Dz. U. R. P. nr. 27, poz. 244) na następujących warunkach: 1) firma „Browary Chelmińskie” Sp. Akc. w Chelminie wypłaci wierzycielom nieuprzywilejowanym 40% ich należności, przy czym wyplata tych 40% nastąpi gotówką w 14 dniach po zatwierdzeniu przez Sąd układowego zapobiegawczego 2) Układ nie dotyczy należności przewidzianych z ust. 19 i 34 Rozp. Prez. Rz. o zapobieganiu upadłości. 3) Otwarcie postępowania układowego pociąga za sobą z mocy prawa dalsze przedłużenie terminu odroczenia wyplat z wszystkimi skutkami do czasu zatwierdzenia układu przez Sąd. Nadzorcami pozostają nadal Paweł Hądził II burmistrz miasta Chelma oraz Antoni Jeszke, dyr. Banku Chelmińskiego w Chelminie. Chelmino, dnia 16 września 1932 r. Sąd Grodzki. ng 5583

Wielka licytacja mebli oraz dzieł sztuki

W środę dnia 12-go, oraz w czwartek, dnia 13 października, od godz. 10 do godz. 18-tej, sprzedawać będą z polecenia i na odpowiedzialność zainteresowanych, dobrowolnie najwięcej dającym za gotówkę w lokalu Publicznej Licytacji, ul. Wronecka 4, pochodzące z posiadłości hrabiowskiej meble, dywany, dzieła sztuki:

kompl. salon Biedermayer, kompl. salon Biedermayer bogato inkrustow., kompl. salon biały (Ludwik XV), szafa do monet z dekoracją cennych medalionów z kości słoniowej (unicat), sekretarz „Empire” ozdobiony franc. sztychami (oryginał), 2 szafy mahoniowe oryg. „Empire” z brązowymi okuciami, różne oryginalne pojedyncze meble (antyki i nowoczesne), kompl. buduar mahoń obicia zielony broka. 2 kompl. wielkopolskie jadalnie (bogato rzeźbione i inkrustowane), partię większych i mniejszych perskich i polskich dywanów, pomostów i kilimów, olejne obrazy, portrety i krajobrazy z XVIII wieku, akwarele francuskiego mistrza Horace Vernet, rysunki Matejki i in., sztychy miedziane i kolorowe różnych mistrzów Renciczek, W. Summers i innych, świeczniki i kandelabry z brązu i kryształu. Pg 4 985-40.127

Pozatem sprzedawać będą kilka kompl. pokoi jadalnych, sypialnych, dużo praktycznych pojedynczych mebli oraz 2 fisharmonje, 2 radioaparaty, gramofony etc. Lokal otwarty codziennie od godziny 8-mej do 18-tej.

Brunon Trzeciak

zaprzysięż. i ustanowiony rzeczoznawca i aukcjonator na Województwo Poznańskie, ul. W. Garbary 34, tel. 2126 i 3175.

LICYTACJA PRZYMUSOWA

We wtorek, 11 października, o godz. 12.30, przy ul. Stromej 2a, sprzedam za gotówkę najwięcej dającym: bufet, kredens, stół rozkładany, 4 krzesła wyściełane, 2 obrazy (olejny i oleodruk) i inne drobne przedmioty. zg 16 254 Obejrzeć można 15 minut przed rozpoczęciem licytacji. P. Stefaniak, kom. sąd. z pol. Poznań, Wierzbiciele 32.

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty (naprzykład: n 2395, z 21205, d 1811 i t. d. = 1 słowo. Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 11.

1 SPRZEDAŻE

Dla nowożeńców

2 jadalnie nowoczesne gładki prosty styl bardzo ładny fason po bajecznie niskich cenach. Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pg 4998-40.118

Pianino (prostostronne) dobry ton. 650. Plac Wolności 2, parter wysoki. dg 1374

Wykorzystaj okazję

kup parcele pod budowę własnego domu na 4-5 letnie rozpięty a skończy się twoje kłopoty mieszkaniowe. Cena za metr kwadratowy od 20 groszy. Informacje w Biurze Osiedla Podmiejskiego Poznań Gwarna 9. dg 1370

Auto „Minerwa”

8/40 limuzyna mało używana w dobrym stanie korzystnie na sprzedaż. Oferty „Par” Aleje Marcinkowskiego 11 pod 57.206. Pg 5710-57206

Futra

posiadam wielkim wyborze karakulowe całych skórek 1400 oraz futra różnocy kolorów sełowe, popielite, nutria, żrebki różnego rodzaju każdego gatunku wydry, bobry, blamy, lisy srebrne. — Sprzedaje po cenach najniższych Łajewski Fredry 1 Pg 4 470-38.77

Duży dom

7 mieszkań. 27 morgi ziemi. w tem 9 laki małaje się do wszystkiego. cena 32 000. Słoboda, Kasztorow. Wolsztyn zdg 35 161

W. Groszkiewicz

Stary Rynek 50, tel. 2255 — hurt. detal. Magazyn białawych dywanów i firan poleca w wielkim wyborze po cenach zmniejszonych Dywany 180 x 300 od 31.50; 175 x 250 od 46.60; 200 x 300 od 67.50; Bouclé 200 x 300 od 140; or. plusz 200 x 300 od 198; Dywany od 2.75; Chodniki z metra od 1.75. Pg 4 706-41.3

Sprzedam

kilimy 3x100, dywan czeskie 550x250, obrazy artystyczne, książki wartościowe, fortepian wiedeński koncertowy, nuty klasyczne, sypialnie antyk i salonik Biedermayer. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 368

Skład

cukierków i papieru przy szkole dobrze zaprowadzony tania na sprzedaż. Kraszewskiego 8. zdg 34 595

Skład

delikatosew i nabiału w centrum przy Placu Wolności z przyległym mieszkaniem 4 pokoje zaraz tania na sprzedaż. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 871

Losy

1 klasy, najszlachetniejsza, poleca kolektura Kędziory Poznań, Siaroca 5/6, narożnik Nowej. zdg 32 065

„Antyki”

M. Flasiński, Woźna 9 Meble używane. Wielki wybór polecam po cenach najniższych Zakup — Sprzedaj Pg 4 776-57.15

Sprzedam

koni, wóz z kłami do drobiu ul. Wierzbiciele narożnik Topolowej n. Józwiaka. zdg 34 486

Anodówki „Emka” najkorzystniejszej

150 volt wy- kazująca 175 volt z 17.90; 120 volt wy- kazująca 140 volt z 13.90; 100 volt wy- kazująca 120 volt z 11.25; 90 volt wy- kazująca 110 volt z 10.00; 60 volt wy- kazująca 75 volt z 7.40. Baterie wysła się na całą Polskę za załączeniem karty gwarancyjnej z baterji anodowej „Emka” ładujemy jedynym akumulatorem gratis. — EMKA”. Zakłady Radio elek- trotechniczne Radioaparaty 4-tyrandole, gramofony, płyty aparaty fotograficzne właśc. Marian Włodarczyk Poznań Wrocław- ska 30 telefon 3683. Pg 5 012-40.140

Antykwarycznie

najkorzystniej. Kupno — Sprzedaj Marcinkowskiego 28. Pg 4 748-40.54

Elektrolux

tanio. Grunwaldzka 11, mieszka- nie 6. zdg 34 905

Jasna

dębowa sypialka kuchnia i inne korzystnie. Marsz. Fecha 82. zdg 34 462

Sprzedam

tanio, rentujący się dom z budynkami gospodarczymi, wielkim ogrodem w mieście. Wyższe uczelnie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 908

Karakulowe

futro 820. — Sełowe prima 350. — żrebaki. Wierzbiciele 13, parter. zdg 35 003

Pianino

sprzedam. Kreta 6, m. 11. zdg 34 957

Moja wille

8 pokoi, weranda, suterenz, 3 morgi ogrodu korzystnie sprzedam za 35 000 zł. wyplat 15 000 zł. M. Szczepaniak Krotoszyn. Rynek 22. Tel 168 dg 1379

Meble używane

kupuje, sprzedaje, przyjmuje w komie, poleca okazynie, sypial- nie, jadalnie, gabinety, lustra, stoły kanapy, restauracyjne bi- lard. Dom Komisowy, Wro- niecka 6/3, tel. 40-17 zdg 35 053

Płaszcz

damskie, dziewczęce, — jesienno-zimowe, naj- nowsze modele, degenia poleca gotowe wykonu- je marlowe najtaniej Józef Szuster, Stary Rynek 76, piętro. — Przyjmuje asygnaty „Kredyt”. zdg 34 607

Salon

6 foteli lustro Wekaże Kurjer Poznański zdg 34 894

Gospodarstwo

52 morgi pszennych zabudowania maszynowe, bez inwentarza wyplat 3 000 przyjęcie amortyzacji 12 000. Rutkowski, Mickiewicza 128. zdg 34 902

Drogerje

sprzedam tania. Niegolewskich 10 a. zdg 31 451

Ptasznicy!

Klatki tania. Vogt. Warszawska 12, rano. zdg 34 840

335

morg buraczanej ziemi w pobliżu Poznania i stacji sprzedam. Józef Staszewski, Pobjedziska Kazimierzowska 9. rg 3534

Parcele

budowlana Gdynia centrum sprze- dam bardzo tania. Oferty Kur- jer Poznański zdg 34 853

Pianino

dobre krzyżowe sprzedam tania. Skryta 9, mieszk. 5. zdg 34 855

Leżankę

sprzedam. Kanałowa 3 mieszka- nie 4. zdg 34 860

Samochód

„Essex” limuzyna rok 29. 4- drzwiowa okazynie na sprzedaż. Zgłoszenia garaż „Międzynarodo- wy” przy Bramie Debińskiej. zdg 34 881

Rzeźnictwo

z motorem urządzeniem, 3 po- koje kuchnia tania na sprzedaż. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 856

Aptekę

na prowincji sprzedam wydzier- żawie. — Wiadomość Błotnicka. Wrocławska 33 mieszkanie 32. zdg 34 875

Dywany Chodniki Kilimy najtaniej

w firmie Dywa- ny Zwięckie — Bracia Górcy. Poznań Stary Rynek 44 i pię- tro wejście z ul. Woźnej. Pg 4 773-39.213

Okazyjnie

futro na nurkach tania sprzedam Odpowiednie dla kobiety. Adrea Kurjer Poznański zdg 33 902

Kantówki

30 gr mtr luty 10 gr Rynek Ła- zarski 17. zdg 27 846/6

Konia

z uprzęcią platforme w dobrym stanie sprzedam Górna Wilda 84 — Drukarnia. zdg 34 928

Dom

piętrowy Poznań 1 000 wyplat 5 500 złotych — Bloch, Poznań. Dziuga 5 zdg 34 933/4

Sklep

cukierków w śródmieściu zmianie na inną branżę. PP fabrykantów proszę o odpowiednie propozycje. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 906

Firany

najtaniej Raczek Stary Rynek 94. zdg 30 906

Wózek

dziecięcy okazynie sprzedam. — Jankowska. Wielkie Garbary 33. m. 4. zdg 34 911

Maszynę

do potoczoch i przechodzony ro- wer z pomocniczym motorkiem sprzedam Piekary 16/17, m. 5. zdg 34 987

Meble

rozmaite lampy Wekaże Kur- jer Poznański zdg 34 895

Fryzjerskie

nowe urządzenie — korzystnie sprzedam. Wrocławka 15 sto- larnia zdg 35 040

Radjo

5 lampkowe 175.— Towarowa 21. m. 14. zdg 35 076

Funk

5 roczników w abonament Towa- rowa 21 m. 14. zdg 35 077

Nowości

na sezon jesien- ny stale nadcho- dza. Piękne ma- terjały damskie i męskie na pla- szczyce kostiumy i suknie. Na wy- prawy wielki wy- bór: Płóciennic- letów stolowiz- ny — materiały dekoracyjnych — gobelin — kol- dry na pacelu, welnie i wacie, własne wykona- nie. Dywany — Firany — Chod- niki poleca W. Groszkiewicz St. Rynek 59 Hurt. Detal. Pg 5 051-41.1

Jadalnia

półdębowa, pięknie rzeźbiona, bardzo tania. Stolarnia, Bukow- ska 9. zdg 35 029

Jabłka!

Reneta landeberska reneta Bau- mana Boskop. królowa renet, kocha orange mam do oddania większa i mniejsza ilość. Koenig, Piatkowo. p. Poznań, telefon 3337. zdg 35 094

Termosy — Termosy

Termosy najtaniej tylko wprost. Wronie- cka 24, Hurtownia Porcelany. zdg 35 056

Trilling

z luneta w bardzo dobrym stanie korzystnie na sprzedaż Pocztowa 9, II ptr. lewo. zdg 35 120

Gospodarstwo

22 morg budynk. żywy, martwy inwentarz, cena 6 000. — sprzedaż Janczyk Kazimierz powiat Szamotuły zdg 35 107

Gospodarstwo

45 morg z budynkami. żywy, martwy inwentarz, cena 8 000. — sprzedaż Janczyk Kazimierz pow. Szamotuły zdg 35 108

Kabriolet

2 osobowy, gotów do jazdy na 100 km 1 ltr. benzyny na sprzedaż. Poznańska 24 m. 6. zdg 35 103

Chart

młodszy suczka piekarny okaz sprze- dam. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 35 102

Singera

damska. — Wielkie Garbary 53. m. 22. zdg 34 943

Gospodarstwo

94 morg; pszennych zabudowania maszynowe żywym martwym in- wentarzem zapasami cena 14000 wyplat 10 000 Rutkowski, Mickiewicza 28. zdg 34 901

Plaszcz

karakulowy okazynie tania sprze- dam. Stary Rynek 40 pracownia futer. rg 3 612

Parcele

na sprzedaż. Mosina. Hotel Naro- dowy. rg 3 599

Transmisje

kijkumetrowa wiertarka pasy. Oferty Kurjer Poznański rg 3 528

Pralnię

prasowalnie dobrze prosperująca oddam. Oferty Kurjer Poznań- ski zdg 35 084

Regal

i stół skladowy 3 metry długi. — Telefon 10-12. zdg 35 079

Polonia

Pośrednictwo Majntków. Poz- nań. Kantaka 5 poleca wybór majntków ziemskich, gospo- darsw kamienie will, przy- muje zlecenia zdg 34 903/4

2 morgi

ziemi pod budowę sprzedam ta- nio. przy Poznaniu Łuczak Mi- nikowo. poczta Poznań XI. zdg 35 061

Skład rzeźniczy

dobrze prosperujący nadający się na filie z powodu wjazdu zaraz sprzedam. Zgłoszenia Kur- jer Poznański zdg 35 055

Rysie

sprzedam amatorom. — Wekaże Kurjer Poznański zdg 35 090

Trykotaż

pułowery, potoczoch, skarpetki, rekawiczki do znanych niskich cenach. Centralny Dom Pot- czoch. Woźna 26. zdg 35 140/1

Wózek

dziecięcy dobrze utrzymany ta- nio sprzedam. Patrona Jackow- skiego 44. I lewo. zdg 35 151

Dom

z wolnym składem przy ulicy Wrocławskiej sprzedam lub za- mienie na inną nieruchomość. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 975/6

Większa

ilość desek (szalówki i kantów- ki) używane, lecz dobrze utrzy- mane, zaraz na sprzedaż. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod nr. zdg 34 968

Wyborowe

ziemniaki jadalne Wollthmanny pirole parnasia pepi dostarcza do domu po 2 zł za 50 kg Majntowski Golebowa p. Wągrowo, Wągrowo 6. zdg 34 968

Skład skór

we większym garnizonowym mieście Wielkopolski, z zapew- nieniem dostawami dla instytu- cyj państwowych i komunal- nych, z towarem lub bez, z po- wodą przeprowadki do sortada- nia. Do objęcia włącznie z to- warem potrzeba 20-25 tysięcy złotych. — Zgłoszenia tylko pi- smienne do Kurjera Poznań- skiego pod zdg 35 183/

5 KUPNA

Kuchnię

polowa kupie Adrea Kurjer Po- znański zdg 35 024

Motor

2 HP. 220 volt około 1 700 obro- tów kupie. L. Zuchowski Rawicz zdg

Kupię
domek w Poznaniu przy wpłacie do 7000 złotych. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 34 996

PIENIĄDZ
7

Wypożyczę
45 tys. w całość lub częściowo po 12 procent rocznie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 057

15 000
Za wypożyczenie na I hipotekę nowej wille dam 4 pokojowe mieszkanie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 869

500 zł
poszukuje do wsobnego zakupu wódek monopolowych. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 144

Dzierżawcy
lub współnika do wspaniałego kinoteatru w większym mieście poszukuje. Kapitał potrzebny — najmniej 20 000 zł. Zgłoszenia Kurjer Pozn. dg 1378

Wspólnik
2-3000 duże zyski gwarancja hipoteczna. Strzelecka 5, restauracja. zdg 35 022

3 000
potrzebuje na wykończenie, na pierwszą hipotekę. Wskaże Kurjer Pozn. zdg 34 958

15 000
poszukuje na I. hipotekę na wykończenie nowego domu. Procent według umowy. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 889

3 000
potrzeba do objęcia restauracji kawiarni. Dąbrowskiego 79 zdg 35 093

Wspólnika
z kapitałem do 25 000 zł poszukuje przedsiębiorstwo przemysłowe. — Udział w pracy konieczny. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 073

8 DO WYNAJĘCIA

Pokój
kuchnia za miesięczną dzierżawę w Starolece. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 651

Jednopoikowe
mieszkanie wynajmie gospodarz. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 34 690

2 i 5
pokój. Długa 3. m. 9. gospodarz. tel. 2316. dg 1 368

3
pokoje kuchnia, I. cośkolwiek mebli za zgodą gospodarza oddam. Poważne oferty Kurjer Pozn. zdg 34 822

3
pokoje, komfort, II. zwrot kosztów, dzierżawa 70. Zgłoszenia Solskiak Prusa 18. zdg 34 950

Mieszkanie
w meji wille 4 do 8 pokoi i ogród. korzystnie wydzierżawie. M. Szczepaniak Krotoszyń. Rynek 22, telefon 168. dg 1380

2
pokoje kuchnia, miesięcznie 60 zł, rok zgóry. Sołacz Żródlana 11 zdg 35 013

Zaraz
2 pokoje kuchnia, pokoik służby przedpokój, wille przy dworcu Luboń, wodociąg elektryczność. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 35 011

Dwupokojowe
kuchnia, łazienka Park Wilsona, inteligentnej, wypłacalnej cichej rodzinie oglądać 3-5. Adres Kurjer Pozn. zdg 35 009

Mieszkanie
3-pokojowe przy Starym Rynku, ludziom pewnym od zaraz do wydzierżawienia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 118

Skład
kolonialny, duże mieszkanie, — dobre położenie, Tomkówiak Niegołowickich 9. zdg 35 115

Komfortowe
4 pokojowe umeblowane zgoda gospodarza, dzierżawa nieka odstepie. Mostowa 33 miesz. 5. zdg 35 041

Dwupokojowe
mieszkanie na Wildzie od właściciela do wynajęcia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 095

Dwupokojowe
pokój kuchnia za dzierżawę, — Wskaże Łukasiewicz 6 m 14. zdg 35 048

Dwupokojowe
kuchnia, czynsz 40, trzypokojowe łazienka czynsz 65 zł, korzystnie wynajmie „Pawilon”. Marsz. Pocha 15. zdg 35 060

4 pokoje
kuchnia, wydzierżawi właściciel. Adres Kurjer Pozn. zdg 35 044

6 pokojowe
parter Matejki 57, zaraz lub od 1 listopada do wynajęcia. Informacje mieszkanie 3. zdg 35 043

9 SZUKA MIESZK.

Za
pewna miesięczna dzierżawa — I duży lub 2 z kuchnią inteligentne małżeństwo poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 149 lub telefon nr. 66 61

Pokoju
śródmieście ładnego niekrepującego próżnego ewentualnie osobne wejście na mieszkanie poszukuje małżeństwo. Pośrednicy wykluczeni. Oferty podaniem ceny do Kurjera Pozn. zdg 34 904

Poszukuje
natychmiast mieszkanie jednego do czterech pokoi ewentualnie 2 pokoje umeblowanych wejściem niekrepującym w śródmieściu. Z podaniem ceny oferty Kurjer Pozn. zdg 34 985

Urzędniczka
państwową poszukuje przy dworcu pokoju z kuchnią, albo próżnego pokoju z urządzeniem kuchni. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 036

Poszukuje
mieszkania 2 pokoi i kuchni — ewentl dużego pokoju próżnego z klacki schodowej, wprost od gospodarza domu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 004

Dwupokojowe
kuchnią poszukuje zaraz, czynsz zapłacę zgóry. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 34 995

Dwupokojowe
kuchnia lub trzypokojowe poszukuje bezdzietne małżeństwo. Czynsz rok zgóry. Oferty Kurjer Pozn. zdg 3 616

Poszukuje
pokój od gospodarza do 20 zł. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 058

Mieszkania
1-2 pokojowe dzierżawa rok zgóry. Urbański, Słowackiego 69. zdg 34 195

10 ZAMIANA MIESZKANIA

Zamienię
2 pokoje, elektryczność, blisko dworca, na portierze administracji, elektromech. język polski, niemiecki, miejscowość obojetna. Kurjer Pozn. zdg 35 075

11 POKOJE UMEBL.

Ogrodowa
12. m. 3. paniom pokoje utrzymanie. zdg 34 144

Pokój
dla inteligentnego pana albo dwóch. Ratajczaka 11a m. 102. wejście 7 zdg 34 459

Odnowiony
fortepian, telefon ewentl. s w utrzymaniu. Długa 3. m. 9. (Zielone Ogródki) dg 1 367

Skromny
tani pokój od podwórza wynajmie. Matuszek Działyńskich 11, miesz. 19. zdg 34 497

Dwuosobowy
z utrzymaniem. Grunwaldzka 5, mieszkanie 7. zdg 34 883

Pokój
elektryczność, ogrzewanie dla 2 solidnych panów lub pań 15. Matejki 53, miesz. 10. zdg 34 845

Pokój
centralne, elektryczność, Chelmońskiego 4 miesz. 4 (2-20). zdg 34 846

Dwuosobowy
Zielona 3 miesz. 25. zdg 34 881

Czysty
światło, centralne, Prusa 17, mieszkanie 7. zdg 34 880

Centrum
frontowy. Sieroca 5/6, miesz. 7. zdg 34 877

Śródmieście
frontowy dwuosobowy. — Aleje Marcinkowskiego 17a miesz. 7. zdg 34 873

Zacisze
4 mieszkanie 6, jedno - dwuosobowy od 15. zdg 34 574

Pokój
wynajmie. Działyńskich 8 III, lewo. zdg 34 863

Pokój
czysty, jednosobowy tania. Wojciech 14/15, miesz. 17. zdg 34 864

Dwuosobowy
centralne, elektryczność, łazienka, panienkom. Wyspiańskiego 12. m. 7. zdg 34 202

Pokój
centralnym, mniejszy. Gajowa 4. m. 10. zdg 35 143

Pokoje
umeblowane — z całodziennym utrzymaniem, do wynajęcia — Wąły Wązów 24, wille obok Uniwersytetu. zdg 35 147

Przecznica
3. I. piętro, m 4 zdg 35 162

Dwuosobowy
studentom. 30. — Spokojna 21, m. 6. zdg 35 156

Umeblowany
zaraz lub 15. 10. Koperska 4, mieszkanie 12 zdg 34 946

Pokój
dwuosobowy elektryczność, Półwiejska 7 miesz. 7. zdg 34 919

Jednoscobowy
dwuosobowy. Romana Szymańskiego 7 I. zdg 34 915

Pokój
frontowy, elektryczność, ogrzewanie. Jasna 4 miesz. 3. zdg 34 909

Pokój
obiadami bez centralne, elektr. Matejki 68, m. 1. zdg 35 106

Pokój
duży dwuosobowy, dobrze umeblowany łazienka. Ratajczaka 27 II. od zaraz. zdg 34 899

Dwóch
panów panienki, frontowy. — Wierzbice 13 m. 4. zdg 34 898

Pokój
na biuro, pracownia, lub dla przyjeźdnego, śródmieście, wejście klacki schodowa, centralne ogrzewanie, elektryczność do oddania. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 34 892

Pokój
czysty od 15. Długa 4, miesz. 10. zdg 35 067

Inteligentna
pani poszukuje miłego pokoju w śródmieściu kulturalnym domu od 15 10. 1932. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 930

Nowe formularze Funduszu Bezrobocia

- 1. Wyciąg z ksiąg płacy . . . . . 2 gr.
  - 2. Zawiadomienie o robotnikach nowoprzyjętych:
    - a) mały format na 6 nazwisk. . . . . 1 "
    - b) duży " " 20 " . . . . . 2 "
  - 3. Zawiadomienie o robotnikach zwolnionych:
    - a) mały format na 6 nazwisk. . . . . 1 "
    - b) duży " " 20 " . . . . . 2 "
  - 4. Formularz do zgłoszenia prawa do korzystania z zasiłków Funduszu Bezrobocia . . . . . 2 "
- za egzemplarz loco drukarnia. Przy zamówieniach zamiejscowych należy doliczyć na porto:
przy 50 egzemplarzach 25 groszy
" 100 " " 50 " "
" 200 " " 60 " "
ponad 200 " " 70 "

Drukarnia Polska S. A.
Poznań, św. Marcin 70.
zg 15 050

Grunwaldzka
20 a, miesz. 7 frontowy. 5-7. zdg 35 065

Pokój
z utrzymaniem wynajmie. Matejki 53 m. 8. zdg 35 110

Panu
Półwiejska 33, II. lewo. zdg 35 085

Pokój
jedno, dwuosobowy Matejki 45 m. 1. zdg 35 081

Dwuosobowy
jedno, (utrzymaniem) pianino, Góderska, Półwiejska 2. zdg 35 080

Biuro
2 ładne pokoje polecam centrum. Adres Kurjer Pozn. zdg 35 072

Studentom
dwa ładne, słoneczne polecam — Smodlibowska Nowa 7 Kozia 12. zdg 35 071

Dwuosobowy
Wiejska 17, m. 12. zdg 34 955

Dwuosobowy
Zygmunta Augusta 2 m. 8. zdg 34 957

Łakowa
4 a, II. prawo, panom zdg 35 069

Wygodny
pokój. Kopernika 6 miesz. 11. zdg 35 064

Studującym
jedno, dwuosobowy utrzymaniem — bez. Wąły Kościuszki 7. m. 1 zdg 35 045

Umeblowany
Zielona 7 m. 10 zdg 34 961

Frontowy
św. Marcin 43 m. 5. zdg 34 929

Słowackiego
33 m. 9 inteligentnym, pracującym. zdg 34 924

Słoneczny
frontowy, Konopnickiej 16. I. zdg 35 066

Przyjmę
panienkę na wspólny. Żydowska 29 mieszkanie 10. zdg 35 042

12 SZUKA POKOJU

Kulturalne
małżeństwo bezdzietne poszukuje pierwszego listopada pokoju pięcym, używalności kuchni. Wydzierżawiający opis piątko, cenę Kurjer Pozn. zdg 34 823

Poszukuje
małutkiego pokoiku w centrum zaraz Kramarska 4, skład reżnierzki. zdg 35 038

2 pokoi
umeblowanych, względnie nieumeblowanych, czystych, z elektrycznością niekrepujących, poszukuje kawaler, prawnik, na wyższym stanowisku państwowym. Oferty z podaniem czynszu do Kurjera Pozn. zdg 35 150

Małżeństwo
poszukuje pokoju umeblowanego używaniem kuchni. 30 zł. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 158

Pan
poszukuje od 15. cichego z osobnym wejściem niekrepującego pokoju śródmieście. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 34 918

Pan
poszukuje pokoju. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 882

Studentka
szuka pokoju z obiadami zaraz lub od 15. śródmieście, cena pościel Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 897

22 ROZMAITE

Akumulatory
naprawiamy wymieniamy na nowe za dopłatą. „Ogniwo”. Poznań Wielkie Garbary 19 telefon 38-01 P 4456-37.132

Najtaniej
kupuje się blawaty w firmie Stefan Zietała Poznań Nowa I. zdg 33 269

Starszej pani
posiadającej meble gotówkę zapewniamy bezkosztowo życie w kulturalnym spokojnym domu na prowincji. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 227

Psychografolog-chiromanta
widzi przyszłość każdego człowieka. Udziela rad i wskazówek. — Zgłoszenia codziennie od 18-20. ul. Grunwaldzka 5 m. 6. zdg 34 648

Futra
pracownia futer, jak poszywanie, naprawy, modernizowanie, obsady, kołnierze, zamówienia wykonuje do każdego czasu. — Jankowski Kreta 23. zdg 34 425

Słynna chiromantka
z długoletnią doświadczoną praktyką, przepowiada przeszłość, teraźniejszość i przyszłość z rak, z fizjognomii, grafologii, fotografii i kart. Liczne podziękowania. Przyjmuje od 10-1 i od 3-8 wieczór. Franciszka Ratajczaka 15, mieszkanie 10, II. piętro, I. wejście w Pasażu Apollo, prawo. zdg 34 714

Futra
kurtki, kołnierze, przerabianie wykonuje sumiennie tania. Romana Szymańskiego 9, front, miesz. 11. zdg 34 390

Skórki
na obsady i kapelusze damskie najtaniej u P. Szczawińska S-ka Wodna 1. Przyjmujemy asygnaty Kredytu Pg 4161-2-35 967

Poszukuje
bufet na rachunek. Mogę stawić większą kaucję w gotówce. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 020

Samochodem
kto przewiezie meble i pokoju Pleszew — Poznań cenę Kurjer Pozn. zdg 35 610

„Radjolabor”
Skarbowa 7, telefon 41 10, naprawia i buduje najnowsze odbiorniki po cenach niskich. Pogotowie czynne do godziny 9 wieczorem. zdg 34 984

Poszycia futer
płaszczki elegancko wykonuje Salon M6d Szymański, Wąły Jana 9. zdg 35 078

Płótna, Inlety
Adamszki poscielowo batysty białe i kolorowe Nansuki, Lino ny Toilet de Soie surówka oksfordy płótna czyste, inane białe półbiałe, kolorowe surowe we poscielowo w kraty Koerber spdkowy zefiry panamy Polony jedwabne. Margarety barczany koszulowe flanelie białe, flanelie pił mowe fartuchowe alpacki; satyny beck na fartuchy; suknie zakonne poleca w wszystkich szerokościach i jakościach w wybrze wielkim po cenach najniższych Dom Płócien i Fabryka Bieliny J. Schubert ul. Wrocławska 3. Specjalność: Wyprawy gotowe na zamówienie; z metra. Pw 4 179 36.12

Akumulatory
tania i dokładnie ładujemy, na czas lawodwania wypożyczamy bezpłatnie własne Ogniwo Poznań Wielkie Garbary 19 telefon 38-01 Pg 4455-37.129

Akuszerka
Kleinwächterowa Poznań, centrum, ulica Romana Szymańskiego 2, pierwsze piętro, lewo, drugi dom od placu Świętokrzyskiego. zdg 34 897

Chiromantka
wschodnia, sławy wędzysławiatowej wróżby, Bernardyński 3 II piętro. zdg 34 965

14 DZIERŻAWY

Skład
z urządzeniem do wydzierżawienia. Wrocławska 1, gospodarz. zdg 34 977/8

Warsztat
parter, podwórze wynajmie. — Wierzbowa 1. zdg 34 840

Poszukuje
dzierżawy 800-1500 morg, dobrej ziemi, dobra komunikacja. Pośrednicy wykluczeni. Zgłoszenia Sztanek Jarocin Krakowska 38. zdg 34 842

Zabudowania
fabryczne obszerne na każdy przemysł z domem mieszkalnym, podwórzem, do wydzierżawienia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 027

Poszukuje
dzierżawy 200-500 morg, dobrej ziemi budynkami. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 070

Skład reżnierzki
wprost od gospodarza do wynajęcia w centrum Poznania, inna branża możliwa. Oferta Kurjer Pozn. zdg 35 100

16. OSOBISTE

75
manicure farbowanie. Zamkowa 7. I. piętro. zdg 3 611

Stala
nauczycielka siedmioklasowej szkoły powszechnej we Lwowie zamieni posadę na taką samą w Poznaniu. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 32 106

19 GDZIE MIESZKA

Każdego
ktoby wiedział o miejscu zamieszkania Józefa Kowalskiego, lat 37 syna Antoniego i Wincenty z Paszkiewiczów, ostatnio zamieszkałego w r. 1927 w Wilnie przy ul. Płaski 54, uprasza się o podanie informacji do Konsystorza Ewangelicko-Reformowanego w Wilnie, ul. Zawalna 11. zdg 35 127

21 ZGUBY

Znaleziono
zegarek damski. Adres w Kurjerze Poznańskim zdg 34 898

Szofera
który znalazł czarną tekę z aktami środa wieczór upraszam zwrócić wynagrodzeniem, Plac Karmelicki 1 a, m. 32. zdg 34 854

22 ROZMAITE

Akumulatory
naprawiamy wymieniamy na nowe za dopłatą. „Ogniwo”. Poznań Wielkie Garbary 19 telefon 38-01 P 4456-37.132

Najtaniej
kupuje się blawaty w firmie Stefan Zietała Poznań Nowa I. zdg 33 269

Starszej pani
posiadającej meble gotówkę zapewniamy bezkosztowo życie w kulturalnym spokojnym domu na prowincji. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 227

Psychografolog-chiromanta
widzi przyszłość każdego człowieka. Udziela rad i wskazówek. — Zgłoszenia codziennie od 18-20. ul. Grunwaldzka 5 m. 6. zdg 34 648

Futra
pracownia futer, jak poszywanie, naprawy, modernizowanie, obsady, kołnierze, zamówienia wykonuje do każdego czasu. — Jankowski Kreta 23. zdg 34 425

Słynna chiromantka
z długoletnią doświadczoną praktyką, przepowiada przeszłość, teraźniejszość i przyszłość z rak, z fizjognomii, grafologii, fotografii i kart. Liczne podziękowania. Przyjmuje od 10-1 i od 3-8 wieczór. Franciszka Ratajczaka 15, mieszkanie 10, II. piętro, I. wejście w Pasażu Apollo, prawo. zdg 34 714

Futra
kurtki, kołnierze, przerabianie wykonuje sumiennie tania. Romana Szymańskiego 9, front, miesz. 11. zdg 34 390

Skórki
na obsady i kapelusze damskie najtaniej u P. Szczawińska S-ka Wodna 1. Przyjmujemy asygnaty Kredytu Pg 4161-2-35 967

Poszukuje
bufet na rachunek. Mogę stawić większą kaucję w gotówce. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 020

Samochodem
kto przewiezie meble i pokoju Pleszew — Poznań cenę Kurjer Pozn. zdg 35 610

„Radjolabor”
Skarbowa 7, telefon 41 10, naprawia i buduje najnowsze odbiorniki po cenach niskich. Pogotowie czynne do godziny 9 wieczorem. zdg 34 984

Poszycia futer
płaszczki elegancko wykonuje Salon M6d Szymański, Wąły Jana 9. zdg 35 078

Płótna, Inlety
Adamszki poscielowo batysty białe i kolorowe Nansuki, Lino ny Toilet de Soie surówka oksfordy płótna czyste, inane białe półbiałe, kolorowe surowe we poscielowo w kraty Koerber spdkowy zefiry panamy Polony jedwabne. Margarety barczany koszulowe flanelie białe, flanelie pił mowe fartuchowe alpacki; satyny beck na fartuchy; suknie zakonne poleca w wszystkich szerokościach i jakościach w wybrze wielkim po cenach najniższych Dom Płócien i Fabryka Bieliny J. Schubert ul. Wrocławska 3. Specjalność: Wyprawy gotowe na zamówienie; z metra. Pw 4 179 36.12

Akumulatory
tania i dokładnie ładujemy, na czas lawodwania wypożyczamy bezpłatnie własne Ogniwo Poznań Wielkie Garbary 19 telefon 38-01 Pg 4455-37.129

Akuszerka
Kleinwächterowa Poznań, centrum, ulica Romana Szymańskiego 2, pierwsze piętro, lewo, drugi dom od placu Świętokrzyskiego. zdg 34 897

Chiromantka
wschodnia, sławy wędzysławiatowej wróżby, Bernardyński 3 II piętro. zdg 34 965

